

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

8-hasábos postt. sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilatár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, február 25.

Mai számunk több közleményei:

Vesérezik: Nemzeti irány a művészetben.
A képviselőház ülése.

Az udvar itthon. Irta: Vay Sándor gróf.

A búrok letették a fegyvert.

A rejtélyes udvarló.

Színházi epizódok.

A búrok miatt kidobott egyetemi tanárok.

Lövöldöző szerelmes.

Öngyilkos ifjúgyász-helyettes.

Vészi József felolvasása.

Társaság: Az Alsó molnár-utcából. Irta: Vészi József.

Regény-Csarnok: A milliomas büntetés. Irta: M. E. Braddon.

Nemzeti irány a művészetben.

Arad, február 24.

Ellenmondás van a czimben, mondaná a régi iskola embere, mert hiszen nincs, de nem is képzelhető valami művészet nemzeti irány nélkül, mivelhogy az igazi művészetnek a nemzeti geniusz a szülője, s ha a gyermek nem viseli arczatán anyjának vonásait, nem igaz szerzet az, hanem csak afféle váltott kölöncz.

S hogy a czimül írott jelszó nálunk mégis aktuális, az elég szomorú dolog, de hát le nem tagadható, mert egyebek közt az ifjabb írói gárda egyik kiválósága mondhatni világra szóló hatással panaszolta föl a képviselőháznak épen tegnapi ülésén azt a szomorú tényt, hogy még a közadókából segélyezett országos intézetek is, mint a nemzeti színház és az opera, teljesen figyelmen kívül hagyják az ere-

deti magyar drámairodalomnak, a magyar nemzeti zeneművészetnek támogatását.

Herczeg Ferencz szépen beszélt és igen helyesen distingvált, valósággal a fején találta a szeget, midőn arra utalt, hogy amaz intézetek az ő vihvatásuk és feladatuk betöltését abban keresik és találják, hogy a világirodalom és művészet piaczaról szerzett csemegék feltalálásával elégtessék ki a finzmuult műizlés igényeit, akkor semmi erkölcsi jegosultsága sincs annak, hogy erre a célra a köznép adófillérei fordittassanak. „Az állam csak akkor költethet pénzt a színházakra, ha azok a nemzet érdekében bizonyos hivatást teljesítenek” mondá nagy igazsággal Herczeg, és épen oly találóan tette hozzá, hogy „a kir. operának csak egy célja lehet, az, hogy a magyar zenének és magyar énekművészetnek ápolója legyen.” Es hogy szavainak belső igazságát példával is illusztrálja, felemlítette, hogy míg a nemzeti színházban Sudermann egy darabját adják, melyben a szabad szerelem dicsőítetik, addig Poroszországban az ifjusági előadásokon Körner Zrinyije szerepel.

De így van ez az egész vonalon, és semmi se jellemzi jobban közszellemünk hanyatlását, mint hogy kulturális életünk minden ágazatából a nemzeti irány szinte kihalóban látszik lenni, sőt ez nemcsak szymptomája, hanem egyenesen oka a sivár dekadenciának, mely deprimáló vigasztalanságával mindenütt jelentkezik a merre csak nézünk: zseniálítás helyett

szürke középszerűség, szárnyalás helyett porverés, eredetiség és önállóság helyett kívülről hozott sablonok és iskolák mint lélek nélküli árnyékképei más nemzetek alkotásainak, vesznek bennünket mindenütt körül. Ugy vagyunk az irodalom- és művészetünkkel is, mint némely fölkapott párizsi divattal, mely odahaza bár kaczer, de izléses, mire azonban hozzánk jut, már frivol vagy izléstelenül tulzott, helyesebben, az jut hozzánk, a mi abban a zsánerben otthon is izléstelen és tulzott.

Pedig ez nem volt mindig így. A magyar kultúra ujjaszületésének idejében az írók és művészek a nemzeti geniusz emlíőin növekedtek és izmosodtak. Berzsenyi, a Kisfaludyak, Vörösmarty, Petőfi, Arany, sőt a nagy regényíró Jókai alkotásai, a bennök levő nemzeti irány által nyerik magas művészi értéküket, sőt e nélkül létre se jöhettek volna.

A hellének művészete egészen görög volt, a rómaiaké ennek visszfénye, s csak az építészetük római, mert azt ők fejlesztették amabból. Cervantes Don Quixotja minden izében ép oly spanyol, mint Shakespeare angol, Molière francia és Schiller német. Mindenütt a valódi művészet a nemzeti jelleg alakjában a fajszeretet melege által születik, a nemzetiség emlíőin táplálkozik és nő nagyra.

Nálunk ez megszűnt. Idegen forma és lényeg terpeszkedik mindenütt az irodalomban, a képzőművészetekben, a zenében, és a színházokban. Az átültetett idegen-

TÁRCSA.

Az Alsó molnár-utcából.

— Aradi emlékek. —

Irta: Vészi József.

Nincsen a világon olyan utca több, mint az Alsó molnár-utca. Csak egy baj van vele: messze van. El sem képzelhetek, milyen szörnyen messze. Még a Fekete kutya is túl van, sőt túl még a Három nyolczason is. Beletorkollik a Maros partjába, ott, ahol markos timárlegények bus nótákat dalolva, állatbőröket szapulnak a zsongó folyamban, a folyam hullámai pedig sietve siklanak tovább, mintha isten tudja micsoda sürgős dolguk volna. Ott aztán a part mentén dombokva rakva illatoz a cserháj s ha felkuszol egy-egy ilyen cserhalomra, akkor átlátsz Zsigmondházára, azon is túl Uj-Aradra, azon is túl a rónaságra, amin bolondnál bolondabb játékot űz a rakoncátlan délibáb. Ezen a rónaságon túl aztán nincs már semmi. Ott lezárja a világot az égbolt harangja. Mikor egyszer megkérdeztem a dadámat, mi van azon a helyen túl, ahol ez a nagy kék harang ráborul a földre, a Zsuzsi néni azt felelte: „Hát ugyan mi volna ott csacsikám? Ott már vége a világnak.” Lám ilyen messze van az Alsó molnár-utca. Egy cserháj domb tetejéről ellátni onnan a világ végéig.

Ha az ember ötesztendős és az Alsó Molnár-utcából naponta a Nagy bácsi óvodájába

jár, istenem, mennyi szórakozást talál utközben. Az udvarokból nyájasan köszöntik a zöldfejú fák, egy-egy lombkar túl is nyulik a kerítésen ki az utcára és barátságosan int és susogja: „Siess, édes siess.” O micsoda gyönyörű kedvtelést nyujt az ilyen párbeszélgetés, a rejtelmes lombsziszegés, meg az ábrándozó gyereklélek közt... Aztán elmaradnak a fák s az ut egy sötét utcán viszen keresztül. Annak a széliről küldi szét csábító illatait a város legnagyobb fűszeres boltja, a fekete kutya. A mellett elhaladni jaj be nehéz. A kirakatában ott ingerkedik a füge, a szentjánoskenyér, az édesfa, a sárga-cukor, a fekete cukor. És ezt a tengernyi kincset fagyos közönnyel, egykedvű mozdulatlanságban őrzi a boltkapu felett egy szük állványon a fekete kutya. O hogy gyűlölttem én ezt a csökönnyös állatot. Megtudtam volna fojtani azt a négy lábú zsarnokot, de nem értem fel hozzája. Amit szemem, lelkem megkivánt, azt ő olyan kiállhatatlan ridegséggel őrizte. En majd elepedtem, ő ügyet se vetett rám. S mikor ökölbe szorult kicsiny kezem és pillámra könyüt sajtolt a kielégíthetetlen sóvárgás dühe, ő akkor is megtartotta szigorú, fitymáló s ezért vérig bántó nyugalmát. Sok-sok idő teltett belé, a mig kibékültem a fekete kutyával. Majd elmondom később: hogyan és miért.

A fekete kutyától a Nagy bácsi házáig még egy egész utazás. A városháza előtt lélekszakadva rohantam mindig el. A kapuja aljának két oldalán vasrács buzódott végig egészen

fel a bolthajtásig: mindegyik oldal egy-egy köböl épült óriási kalitka. S e kalitkákból lánczok csörömpölése hallatszott az utcára. Kétféle vadállatokat tartottak itt fogva.

„Bácsi — kérdeztem egyszer egy marczona képű pandurtól, aki kivont karddal őrizte a kapualját — bácsi, mi van itt?”

A pandur bácsi megsimogatta szabad kezével a göndör fejemet és így szólt:

„Tömlöcz.”

„Es kik laknak benne?”

„A zsványok.” — És a rács mögöl rekedt káromkodás, duhaj danolás, kétségbeesett nyöszörgés, tompa zokogás hallatszott és közbe veszett bilincs-csörgésnek zürzavaros, védermesztő diszharmoniaja: — mikor nagyobbra nőttem s megtudtam a paptól, hogy van pokol s az élettől, hogy van kárhozat, a gyeheennát nem kellett sok fáradsággal elképzelnem, elég volt visszaemlékezmem erre a kapura s a bűnek alóla elhangzó rémes szimfoniáira.

Innen túl sem volt sokkal derültebb az ut a Nagy bácsi házáig. Tarka kirakatok mentén egy darabig vidám ballagás esett, végig a főtéren. Itt álltak az emeletes házak, — nagy-szerű kőóriások, nem olyan kicsinyek és bizalmasak, mint az alsó molnár-utczabeliek. Egy-egy udvarba itt belefért volna a mi fél utcánk. De én a mi házunk magányos eperfáját nem adtam volna ezért az egész főtéért. Mert az eperfa lombja olyan kedves dolgokat suttogott s galyain pajkosan himbálózott a vidám csiz, a komoly fecske és a csacsogó veréb. De ezek

szerüségnek aztán a tömeg előtt csak az alantas trágársággal tudnak érdeket kölcsönözni, s innen van, hogy a miképen a nemzeti irány tűnedezik az irodalom és művészet különböző ágaiból, úgy terjed bennök az alantas trágárság, banalitás, tulzás, szecsesszió, stb. És nem is fog a magyar irodalom és művészetek újabb felvirágozása bekövetkezni, a míg a nemzeti szellem is legalább oly erővel újra ébredni nem fog, mint a hogyan az a negyvenes évek emlékezetes dezenniumában a magyar nemzet örök dicsőségére történt.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 24.

A karzatról bájos leánykák és asszonykák kandikáltak le a terembe: Egy egész leányiskola növendékei is eljöttek s a képviselők azon tanakodtak, mi vonzotta őket ide? Azt hitték-e, hogy ma is *Herczeg Ferencz* beszél, vagy pedig még mindig a színházi ügyekről folyik a vita? Ha igen, úgy szegénykék erősen csalatkoztak, mert ma unalmas, és reájuk nézve igen kellemetlen témákról volt szó.

Bábákról, bábaképzésről, gyermekhalandóságról, ezt hajtogatta *Papp Samu*, a szabadelvű párt szimpatikus doktora, *Major Ferencz* a néppárt, és *Komjáthy* a „szélbal“ orvosa is. *Komjáthy* ugyanis azt hiszi, hogy ő mindenkinek és mindennek a doktora. Hanem mikor *Szell Kálmán* miniszterelnök is, különben igen nagy érdekű és általános tetszést keltett beszédében, szintén arról beszélt, hogy „nekünk igenis szaporodnunk kell!“ — akkor már irulva-pirulva keltek fel a karzat hölgyei közül hárman és sietve távoztak; a többi is irult-pirult ugyan, de ott maradt.

A csendőrség tételénél *Major Ferencz* báró *Fejérváry Géza*t is felszólalásra készítette.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell Kálmán* miniszterelnök, *Cseh Ervin* miniszter.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Horánszky Nándor beteryezti a valutarendezés céljából aranykészletek ellenőrzése céljából kiküldött bizottság jelentését.

Kubik Béla interpellációt terjeszt elő a „viczinális svindli“ tárgyában. Következett:

A belügyi költségvetés

tárgyalásának a folytatása.

A közegészségügy tételénél felszólalt

Dr. Papp Samu: Hosszabban bizonyítja statisztikai adatokkal, hogy nálunk igen nagy a gyermekhalandóság. Alig van ország, ahol oly nagy volna a halálozási arány. Mégis, hála az égnek, e nagy halandóság dacára is évenként 186000 emberrel szaporodik az ország lakossága. 1898. év végén a 19 milliót megközelítette a lakosság száma és még sokkal nagyobb lett volna, ha a kivándorlásokat meg lehetett volna akadályozni. Mégis a szaporodás nyolcz év alatt, az 1890-iki népszámlálást véve alapul, 1.266.000 lélekre rug. Szól ezután a kórházügyről, a melynél szintén javulás észlelhető. A községi orvosok jobb javadalmazását sürgeti s végül a fürdőügyről szól. Ha a hazai fürdők azt a kényelmet nem nyújthatják, mint amelyet a külföldiek nyújtanak, annak oka az, hogy a hazai fürdőknek nincs olcsó hitelök. Arra kéri a kormányt, hogy eszközöljön ki olcsó hitelt a hazai fürdőknek, legalább az első ranguaknak. A tételt elfogadja. (Élénk helyeslés jobbról.)

Major Ferencz a kör- és községi orvosok szomorú helyzetét fejtegeti. Többnyire ki vannak téve a felsőbb hatóságok önkényének. A trahoma ellen sürgős intézkedést kér és a gyermekhalandóság megakadályozása tekintetében a kormány komoly beleavatkozását követeli. (Helyeslés.)

Komjáthy Béla mindenben egyetért azzal, a miket *Major* elmondott. A gyermekhalandóság megakadályozása a legsürgősebb és legfontosabb állami feladat. Várja e tekintetben a miniszterelnök kijelentéseit, mert ezt a kérdést nem tekinti pártkérdésnek s e tárgyban bizalommal van a kormány elnök iránt. (Helyeslés.) Kéri a miniszterelnök nyilatkozatait.

A miniszterelnök beszéde.

Szell Kálmán miniszterelnök: Az e tétel-nél felszólalók kéréseit nemcsak figyelembe veszi, de örül is, hogy jó tanácsokat kapott, a miknek tekintetbe vételével fog intézkedni. A mi a körorvosok dolgát illeti, azoknak helyzetét, fizetését a közigazgatás reformjánál kell rendezni. A külső adminisztrációra nagy súlyt fog fektetni, sőt ott fogja kezdeni a reformot. (Élénk helyeslés.) Azokkal, a miket e tekintetben *Major* mondott, teljesen egyetért. A trahoma terjedése ellen sürgős intézkedéseket fog tenni. Egyetért azzal is, hogy szanatoriumot kell felállítani. Az állami segélyezést e téren igenis szükségesnek tartja. Mindenesetre a szíven fekszik a gyermekhalandóság kérdése. Nekünk szaporodnunk kell. Sok sürgős egészségügyi kérdés van, de egy sem olyan fontos, mint a gyermekhalandóság kérdése. A kérdés megoldásául bábaképezdek szaporítását czélozza és

öszöndijakat fog kitűzni. (Helyeslés.) Arra való tekintettel, hogy 9000 községnek nincs bábája, a diplomás bábák kiképzésére nagy súlyt fektet. De egyelőre kísérletet akar tenni az értelmes falusi parasztszülésznekkel, a kiket 6—8 heti tanfolyamra fog behivatni, ez az idő legalább a tisztaság elsajátítására elegendő lesz. (Tetszés.) Egy rendeletben kimondotta, hogy az elhagyott és árva gyermek elhelyezéséről az országos betegápolási alap terhére gondoskodni kell. (Élénk helyeslés.) E tekintetben különben szerződést kötött a Fehér Kereszt egylettel, hogy a vidéken fiókokat állítson fel. *Aradon*. Szombathelyen, Kassán már lesz is, *Kolozsvárt* illetőleg pedig már folyik is a tárgyalás. Nzzel bebizonyította azt, hogy e kérdés rendezése valóban a szíven fekszik. (Élénk helyeslés és tetszés.)

Major Ferencz egy megjegyzésére **Szell** miniszterelnök megnyugtató választ adott, mire a tételt elfogadták.

A betegápolási alapról a Ház

Gajári Ödön javaslatára elfogadta a 3 százalékos pótdót.

A csendőrség.

A csendőrség tételénél

Major Ferencz a csendőrség számára is orvosi állások szervezését kéri.

Báró Fejérváry Géza honv. miniszter ezt lehetetlennek tartja, mert ez roppant költséges volna. Orvosi ellátásról különben kellőleg gondoskodva van s így például a hol katonaság is van, ott a katonai orvosok utasítva vannak a csendőrségi kezelésre is. Kéri a tételt elfogadni. (Helyeslés.)

Visontai Soma a csendőrségi vérengzések ellen támad, a mi népgyűléseken, szocialisták letörésénél divatban volt. Kifogásolja, hogy a bünvádi eljárásnál most a csendőrségnek oly nagy szerep jutott.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy minden csendőrkinzás esetében szigorú megtorló eljárást indít.

Polónyi Géza hibáztatja, hogy *Szell* sokat beszél. E helyett jobb volna, ha inkább többet cselekednék, különösen gazdasági téren.

Szell Kálmán a jobboldal zajos éljenzése közt azzal felel, hogy ő semmit nem mulasztott el és tudja kötelességét.

Kubik Béla interpellálta végül a kereskedelemügyi minisztert a szeged-szöregi vasut felügyelő bizottsága ellen felhozott vádak tárgyában.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter kijelenti, hogy szigorú vizsgálatot indít, de már most megmondhatja, hogy a bizottság tudomása szerint helyesen járt el.

Elnök javaslatára a legközelebbi ülés — a farsangi ünnepek miatt — csütörtökön lesz.

a nagy házak olyan némák voltak mind és olyan hidegek.

Némább és hidegebb egy se volt köztük a klastromnál. Árnyas boltívei alól a zárda tornácának tömjénszaga nyirkos lehellet áradt kifelé. A *Zsuzsi* dada el is mondta egy nyári estén az eperfa alatt: mitől olyan fagyos a klastromtornác lehellete. A papok kertjében kripta áll és abba temetkeznek a barátok. Es éjfélénként felpattan a zár a sirbolt vasajtáján — és kivonul belőle egy fehér proceszsió. Az eltemetett papok kísértetei végigsuhannak előbb a kerten, megnézni: jól gyógyomlálta-e az iszákos sekrestyés a virág ágycakat; aztán bevonulnak a templomba és megtartják ünnepélyesen a szellemek miséjét. A szigorú gvardián, aki husz éve, hogy meghalt, maga pontifikál, a többi komoran és méltóságosan segédkezik neki. Aldozáskor az egyik buzgón csóvál egy nyelvtelen csöngettyűt, hang nem is jön belőle, de a fehér alakok mégis meghallják szavát és rémes áhitattal térdre borulnak tőle. Fent a kóroson szellemujjak suhannak végig az orgona billentyűin, s egy rég meghalt orgonatorposó fehér árnya keservesen vesződik a fujtatóval. De amikor az első kakasszó hallszik, lelibben mindenki a kórosról, az oltár lépcsőin félelmetes kavarodás támad, — szörnyű az, mikor a kísértetek tolongnak — a gvardián sebtibe leteszi a monstancziát, lázasan terjeszti szét kezeit s nesztelenül hirdeti: „Ite missa est.“ Aztán mint szélvésztlől üzött báránnyel, úgy rohan vissza

a kriptába a fehér proceszsió. A *Zsuzsi* dadán végigfutott a hideg, mikor ezt elmondta. És hozzátette aztán:

— Tudjátok, egyszer nem hallották meg a kakasszót s mikor észrevették, hogy már pitymallik, olyan rémülten futottak a kriptához, hogy valósággal tülekedtek a küszöbön. A haragos gvardián maradt utolsónak; ez aztán dühösen becsapta az ajtót s a dörrenés behallatszott a posta udvarra és én ott laktam ezen az udvaron és a kis lányom — két éves volt az eszemadta — felébredt a dörrenéstől és ijedtében megkapta a nehéz nyavalyát és másodnapra meghalt. Megölte őt a haragos gvardián dühe.

A klastromon túl a másik oldalon ott van a megyeháza. Szigorú sárga épület, előtte medvebőrspikás, félelmetes pandur strázsálja a kaput. Ott se volt jó elballagni, mert ott is volt tömlöcz s abban a tömlöczben is zsivány. Bilincscsel kezükön-lábukon, fegyveres özizet alatt úgy sepergették olykor a megyeház tágas udvarát s ha az ör nem nézett rájuk, félve, sóváran pillantgattak ki az utcára. Egyszer arra haladván, éppen reám esett egy ilyen vad tekintet. Szinte megdermedtem tőle. Megperzselte a lelkemet a benne lobogó gyűlölet, amelyből ez az érzés sikoltott ki:

— Te szabad vagy, átkozott poronty s én itt rabszizzra fűzve!

Sirva fakadtam rémületemben, s ezentul széles vargabetűben kerültem el ezt a tanyáját is a kárhozatnak.

Oh, mennyivel szebb világ volt arrébb, a só-téren. Onnan leláttam a Maros tulsó partjára, a tündérország sővényéig. Zöld cserjékből eleven fal szegélyezte ott a partot. Az emberek azt mondták, hogy a sővény mögött a vár van. De én jobban tudtam, mi van ott. Tudtam, hogy amit a sővényből itt-ott szigoron kiemelkedő nyárfáknak néztek az emberek, azok zöldsüvegű, színes granátosok voltak, akiket strázsául állított oda a tündérkirály. Messze volt az, hihetetlenül messze, a tulsó partján a Marosnak. A sővény mögött, így képzeltem, ott viritott és csengett a tündérek birodalmának minden káprázata. Titokzatos egy ország volt az, tele rejtelmes bűbájjal. A réteken illatos bársonypázsit, telehintve csodás virágokkal; ezüstfákon jókedvű pintyökék, aranyfákon szomorú csalogányok daloltak. Elátkozottságukból megváltott királykisasszonyok andalogtak ott délczeg levették. Szépséges tündérek lebegtek derűsen virágágytól virágágyhoz. És csodás dolog — illat, szín, madárdal, mind értelmes beszéd volt itt. A tulipánok oly okosan viritottak, hogy a csiz mindjárt megértette őket és elfütyülte a gondolataikat egy-egy ábrándos tündérleánynak.

A jáczintbokrok szebbnél-szebb meséket árasztottak ki magukból illatukkal. Duzzadó óriásokról, jószívű törpékről, boldog pásztorfiúkról, bánkodó királyleányokról szoltak a mesék. A regényes fantáziájú jáczintbokornak regélő illatát mohón hallgatták a szerelmes rózsák és a dalittas fülemilék.

En mindezeket tudtam, és tudtam még sok

TAVIRATOK.

Az urakháza új tagjai.

Bécs, február 24. (Saját tud. táv.)
Ő felsége az urakháza tagjaivá nevezte ki *Latour* gróf és *Bylandt-Rheydt* gróf volt minisztereket, *Menger* egyetemi tanárt, *Sebor* nagyiparost, *Bilinski* dr. bankormányzót és *Plener* drt, a legfőbb számszék elnökét.

A párisi török küldöttség.

Páris, február 24. (Saját tud. távirata.)
Az a török küldöttség, a mely *Loubet* elnöknek átadta a szultán küldte rendjelet, valószínűleg hétfőn utazik vissza Zürichen át s utközben Bécsben tölt két-három napot.

Az angol alsóházról.

London, február 24. (Saját tud. táv.)
Az alsóház ülésén az a conto-hitel tárgyalása során *Brodrick* parlamenti államtitkár bejelentette, hogy a kormány még két kereskedelmi ügyvivőt szándékozik ki-nevezni az Egyesült-Államokba és egyet Svájcba.

A tengerészeti költségvetés tárgyalása folyamán a kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy abban a rendszerben, hogy a hajótulajdonosokat bizonyos illetékek alól felmentik, ha britt nemzetiségű hajóslegényeket alkalmaznak, a kik azután átlépnek a haditengerészet tartalékába, eddig nagyon csálódott a kormány, hanem azért reméli a miniszter, hogy a jövőben az eredmény kedvezőbb lesz.

Az udvar itthon.

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, február 24.

A magyar nép talán a legdinasztikusabb érzelmű. Megtelik az utcák vonala mindenfelé, ha arról van szó, hogy a királyt arra viszi utja. Szíves szeretettel nézzük az udvari fogatokat, még a fehérkabátos Burgzsandárokat is megbámuljuk. Es mindezt talán azért is egy kicsit, mert arra emlékeztet bennünket, ami nekünk nincs, az udvari életre. Es hát az

egyebet, de nem szoltam e tudományomról senkinek, csak néztem át sóvárgó szemekkel a sövényfalra és félve pillantottam fel a zöldsüvegű, szálás nyárfa-gránátosokra, akik azért álltak ott, hogy idegen ember át ne léphesse a tündérország határát. De a lellem mindig átröppent a félve őrzött mesgyén és előttem nem volt titka annak a bűbajos birodalomnak. Később fejszés emberek ledöntötték a zöldsüvegű szálás öröket s kiirtották a sövényfalat is. Akkor aztán elröppent onnan minden varázslat. Mikor husz évi távollét után erre a tájra vetődtem megint, elszomorkodva láttam gyermek álmainak letartott helyén a prózának uralmát. Ah, nincs ott többé tündérbirodalom! Tovaröppent a képzelte világ s üres fészkeben a rideg valóság ütött tanyát. A virágok illatának nincs többé értelme, a madárdal nem beszél többé, hanem zene csupán s a hideg realitásból más meleg gyermekszívekbe menekültek megint a fázékony tündérek.

A Nagy bácsi óvodája pedig igen kellemes hely volt. Sokan jártunk oda gyerekek. Szép, daliás aggastyán volt a Nagy bácsi. Hősnek termett és mégis kisedekkel bibelődött. Volt a szemében valami megfoghatatlan mélabu: keveréke a vitézségnek és a szomorúságnak. Ha ránéztél erre az izmos, szálás alakra, azt vártad: pajzsot és lándzsát ragad, vértet ölt magára, lóra pattan és halált osztani száguld szilaj csatára. Pedig csak hegedüt vett a kezébe s azon édes kis gyermek-danákat játszott, körbeállítva minket maga köré és csaknem

emberi faj eredettől fogva az után vágyik leginkább a mivel nem bír. — Micsoda gyönyörűség is volna az, ha lenne magyar udvartartás Buda várában. Hogy megbecsülnék a hű magyarok, a kik élnek-halnak királyukért, családjáért.

Kétszeres most az öröm, hogy itt van a király, mert vele van leánya, *Mária-Valéria* főhercegnő is. „Az én kis magyar leányom“. Így beszélt róla, így emlegette mindig felséges koronás édes anyja, Ő a magyar nemzet immár soha el nem muló gyásza.

Verőfényes napok voltak azok A gödöllői park, a besnyői erdő harasztos ösvénye egy hangzott a kis főhercegnő üde, gyermeki hangjának ezüstös kacagásától. Magyar földön ős Budavárában ringott bölcsője. Magyar volt a tej, a melyet a mogyoródi menyecske emlőiből beszívott és magyar nyelven szólalt meg legelőször, midőn odaállva a hatalmasok leghatalmasabbja, királyi atyja elé, azt mondotta: *Édes jó apácskám.*

Az édes hazai nyelven ismerkedett meg a tudományokkal is. Nevelője *Kornisné* Vécsey *Mária* grófnő volt, egy rendkívül fenkölt lelkületű erdélyi főrangú hölgy, oktatását pedig *Rónay* Jácint püspök végezte, az a kiváló magyar tudós, a ki a szabadságharc után sokáig ette a száműzetés keserű kenyerét.

— Leányommal naponként magyarul imádkozzék. Azt akarom, hogy vallásos legyen, de ne vakbuzgó. A vallás vigaszára az élet folyamatában mindnyájunknak szüksége van. — Így utasította egy izben dicsőült királynékné *Rónay* püspököt.

Gödöllőt nagyon szerette a királyi pár *kis magyar leánya*. Rendkívül jó szívű gyermek volt, a felséges szülőt rendszeren arra kérte, hogy karácsonyi ajándékának egy részét, pénzben adják neki. Ezt azután elosztotta a Talusi gyermekeknek. Micsoda játékot csapott a kis főhercegnő az óriás parkban kedvencz játéktársnője, *Auersperg* Aglájája hercegnő, meg a szerezcsenyfiu, *Rusztimóval*. Zsákfutás, kocsi-verseny, mind benn voltak a programban. Kedvencz téli multság volt a hóember állítás. Pompás szobrokat csinált *Mária-Valéria* főherceggasszony, s egy izben a haraszi erdőben egy ember magasságu *Napoleon*-szobrot állított, a kinek a haját, és ruháját hóból készítette.

anyai gyöngédséggel, bohókás negédséggel lejtette velünk a gyermektánczot, énekelve velünk együtt:

Csillog-villog a tó,
Szorgalmas a jó kötő . . .

Valami fájó, nagyszerű titka lehetett ennek a szép öreg embernek. Egy dalia, aki szárazdajkájává szegődik egy egész gyermekregnek. Ha szereti ezt a mesterséget, miért oly szomorú mégis? Ha meg nem szereti, miért gyakorolja olyan kifogyhatatlan kedvteléssel, olyan buzgósággal, csaknem szenvedélyvel? Később rájöttem a nyitjára az ő fenségesen szomorú titkának. Ez az ember hős volt csakugyan, mielőtt kisededő lett volna. Ott küzdött a csatatéren, mikor a haza azt kívánta fiától, hogy vérüket ontsák érte. Hős volt ez az aggastyán, aki sokat ontott a mások véréből s a magából is eleget. Az volt, aminek a nevét csak suttogva emlegették a felnőttek s mi gyermekek is, nem tudva okát adni, csak halk hangon mertük utánuk mondani ezt a félelmetes, titokzatos dicső nevet: — *honvéd*. És hallottuk felőle, hogy mikor veszve volt minden és már csak a becsületet lehetett megmenteni, akkor ő volt az, aki megmentett egy foszlányt a becsületből. Egy háromszínű foszlányt, amelyet csataközben leoldott egy zászlórúdról, hogy aztán keblére rejtse. Három selyemdarabka, vörös az egyik, fehér a másik, zöld a harmadik. Ha azon a rudon marad ez a három foszlány, s átmegy azok kezébe, akiknek isten kifür-

Naplót is vezetett kedves gödöllői időzéséről a kis főhercegnő. Magyar és német nyelven írta, bejegyezve abba pontosan a napok eseményeit. Ha csak a rendes napirend volt, csak azt írta be naplójába: *Ugyan úgy*. A speciális magyar multságok közül a szüretet szerette nagyon. Nemcsak nézte a munkát, de a szedő lányok sorába állott s derekas részt vett a munkából, s valahányszor egy-egy óriás fűrtöt talált, ezt nagy örömmel a királynénak vitte, míg ő maga csak néhány szemet kóstolt belőle. Deleléskor a cigányok ráhuzták a nótát s amely pár legszebben járta a csárdást, annak rendszeren egy aranyat adott a bőkezű kis főhercegnő. Büszke nemzeti táncunkat különben pompásan táncolta *Mária-Valéria*. azok az akkor serdülő mágna ifjak tudnának arról beszélni, akik 1880-ban 1881-ben föl jártak a budai várba, a *Valéria-bábjára*. Még fenni is megtanult a kis főhercegnő, még pedig egy gödöllői paraszt lánytól a gödöllői *fonóban*, s aztán szép, finom rokkát csináltatva, akárhányszor eregette a kastélyban is a selyemszálul lent.

Auersperg Agláján kívül még a népből is volt egy kedves játszótársa a kis főhercegnőnek, *Venner* *Mariska*, egy szegény besnyői vasuti ör leánykája. Egészen odáig tartott a barátság, míg a főhercegnő menyasszony nem lett, s a megközelíthetetlen távolból összefutott élet-utak megváltak. A kerek földön nincs király-leány, akit annyi szál fűzött volna a néphez, mint *Mária-Valéria* főhercegnőt. Ez csak a gödöllői magyar ég alatt történhetett meg, a hol a nemesszívű királyleány csak a derűt ösmerte még. Régen jó feleség, boldog anya a főhercegnő, de ha közénk jön, a Duna mellé ahol bölcsője ringott, bizonyára eszébe jutnak gyermekora verőfényes napjai s örömmel üdvözi szülőföldjét, mint a minő hódolattal üdvözljük mi, honfitársai.

A magyar dolgoknak különben kedvezett ez a hét. Az ipar művészeti muzeumban láthatjuk a párisi világkiállításra szánt huszártermet, a mely valóságos apológiája a magyar huszárságnak. Látjuk *Hollós* *Mátyás* huszárjait, a világhírű fekete sereget, majd *Rákóczy* kurucz-huszárjait, szőke selyemfürtű *Bezerédyt*, daliás *Ocskayt*. Ott vannak a labanczok, a híres *Deák*-huszárok is. Midőn 1701-ben *Savoyai* *Jenő* herceg *Franciaország*

készíthetetlen akaratóból a diadal jutott, megvan a bukásnak fájdalmához a bukásnak szégyene is. Amit a végzet ránk mért, a bukás fájdalmát, ember azt nem hárithatta el. De a szégyent ez a hős elhárította. A harcztérről ellopta a honvédlöbögőt. — Testére göngyölve hozta el magával s hogy nála ne keressék, hogy gyanút ne keltsen, beállott idegen gyermekek szárazdajkájává. És hegedült évtizedeken át gyermekdanákat és tánczolt gyermektánczokat a kisedekkel és könyveborultak szemek sokszor, mikor végig nézett rajtunk, akikhez annyi mondanivalója lett volna, s akiknek nem volt szabad semmit mondania. Oh, micsoda viharai a multból fakadó fájdalomnak és a jövőből előresugárzó reménynek dulhattak benne, mialatt vonója ott járt a hegedün s fehér bajusza alól lágyan ömlött az együgyű dalnak együgyű dallama:

Csillog-villog a tó,
Szorgalmas a jó kötő . . .

Az óvodából az *Alsómolnár*-utczába rövidebb az út, mint az *Alsómolnár*-utczából az óvodába. Ez pedig onnan van, mert déltájban eleve nebb az élet a főtéren s a hazaballagó gyerek sok kedves alakkal találkozik.

A „*bolond Györgye*“ volt ez alakok közt a legkedvesebbik. Ti, persze, már nem emlékeztek a *bolond Györgyére*. De én holtom napjáig sem fogom elfelejteni. Szép növésű, nemes arcélű, nyurga legény volt és éjjel-nappal

ellen indult, kikötötte magának, hogy Deák obester 400 huszárral okvetlenül csatlakozzék a sereghez. Mikor Franciaországból hazatértek a Deák-husárok, 1714-ben, megújult a török elleni harc. Karlovicz, Pétervárad, Belgrád kapuin mindenütt Deák huszárai vonultak be elsőnek.

Aztán jönnek a III. Károly és Mária-Terézia idejéből való husárok. Mikor az asszonykirály trónusa ingott, a *Baranyai-husárok* legendás hősiességgel kergették az ellenséget faluról-falura. Ők vonultak be Münchenbe, Hadik generálissal megszállják és kegyetlenül megsarczolják Berlint, úgy, hogy végre is az a hír terjed el a Baranyai-husárokról, hogy nem is emberek, de emberi alakot öltött ördögök. II. József alatt a híres Wurmser-husárok hőstetteiről ki ne tudna, a ki olvasott Laudon haditényeiről. Dédapáink iskolába járva, még a Laudon-marsot fityülték és ezt játszották akkor a szalonok muzsikáló órái. — Hát Simonyi obester, Meskó József, Petneházy László, a híres Dávid unokája és annyi más hős huszára a napoleoni háborúknak. Azok, akik Lipcse, Strassburg és Páris kapuin vezették be a világ első katonaságát.

A minap a király is megtekintette ezt a pompás huszárkiallítást s azóta csak úgy önzlik oda a nép. Hangos, élénk most a budai vár. Az egész főváros, az egész haza örül annak, hogy itthon, köztünk van a király . . .

A búrok letették a fegyvert.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 24.

Hiába való volt minden erőlködés: *Cronje* kénytelen volt *Roberts* lord előtt letenni a fegyvert. Egy nagyjelentőségű csatát a búrok teljesen elveszítettek. Hősi mérközés után, sok drága vér kiömlése árán, meg kellett adni magukat.

Tegnap még ellentmondók, homályosak, üresek voltak a táviratok, ma tudjuk ennek az okát is. A táviró napok óta el volt vágva Bloemfontein felé, s a mi hír Londonból világgá szállt, negyednapos tudósítás volt. Ma megjött a döntés híre. 8000 bur elvesztette a csatát az 56000 főnyi angol sereg ellen, a melynek 180 ágyú segített a rettenetes pusztításban.

A veszteség nagy, bár a háboru sorsát

nem dönti még el. *Cronje* serege csak egy jelentéktelenebb része a búrok seregének, a melynek nagy része Ladysmith táján van. A vereség oka leginkább az, hogy ezuttal a kellő erők koncentrációja nem sikerült a búroknak úgy, mint a háboru eddigi fázisaiban.

Mai távirataink a következő részleteket jelentik:

Angol lapszemle.

London, február 24.

A *Daily News*-nak jelentik Lourenco-Marquezból 20-iki kelettel: Ideérkezett jelentések szerint *Cronje* tábora és Bloemfontein között a táviródrót el van vágva. A harctérről érkező jelentések nagyon ellentmondók.

A *Daily Telegraph*-nak jelentik Chieveleyből 20-iki kelettel: A búrok azután, hogy hadállásukból kiszorították és a Tugelán átkergették őket, tegnap ismét kanyarodó mozdulatot tettek és megszállták a Bulwana hegytől délre, Melthorne-állomás mellett emelkedő dombhátaikat, a melyekről megakadályozták a Tugelán való átkelést.

A *Daily Telegraph*-nak jelentik Pietermaritzburgból 22-iki kelettel: Pieters mellett ma reggel útközetre került a dolog, mert *Buller* előnyomulása közben ellenségre bukkant, a mely erős puska és ágyutűzzel utját állta.

Oroszország semlegessége.

London, február 24.

A *Daily Telegraph*-nak jelentik Pétervárról 22-iki kelettel: *Kuropatkin* hadügyminiszternek arra az előterjesztésére, hogy Oroszország fordítsa a maga hasznára a dél-afrikai háborut és szállja meg Heratot, *Miklós* csár azt válaszolta, hogy az egész háboru alatt, nem törődve népének a búrok iránt nyilvánuló rokonszenvével, szigorúan semleges akar maradni.

Homályos hírek.

London, február 24.

A *Reuter* ügynökségnek jelentik Pretoriából 21-iki kelettel: Hivatalos jelentés szerint ma reggel az a hír érkezett ide, hogy *Colesberg*től nyugatra ágyuharc folyik. A jelentés azután azt mondja: *Petrusberg* mellett reggel 6 órakor kezdődött az ágyuzás. Ma heves harczot várunk. *Dewey* tábornok tegnap ezt táviratozta *Petrusberg*ből: Nehány kis csetepatét nem számítva, minden nyugodt. Tegnap este az angol csapatok megtámadták a szövetségesek hadállását egészen Schatzesig, de ismét visszaverettek. *Cronje*től érkezett jelentések azt mondják, hogy tegnapi vesztesége 14 halott és se-

besült volt. *Dewey* tábornoknak nem volt vesztesége. *Froeman* parancsnok azt jelenti, hogy e hó 15-étől tegnapig a Modder folyónál csaknem be volt kerítve az ellenségtől. Vasárnap azonban egy kis csapattal keresztül vágta magát a folyón. Azután heves harc folyt és az angolok a bur tábor elfoglalására készültek. Körülbelül 2500 angol vett körül bennünket — mondja a jelentés — tábornokunkkal egyetemben, de a főtábortól öt mértföldnyire utat törtünk magunknak és kivágtuk magunkat. Veszteségünk hét halott és tizenhat sebesült. Az angolok vesztesége nagyobb. Más jelentések szerint az angolok tegnap gyalogságukkal és lancerekkel folyton támadták a búrokat Koodosradnál, de visszaverettek.

A *Reuter*-ügynökség megjegyzi erre a táviratra, hogy *Petrusberg* Koodeosrandtól délkeletre 20 mértföldnyire van a Bloemfontein felé vezető uton, továbbá, hogy ez a jelentés nagyon homályos és valószínűleg a bur segítő csapatokkal vívott harcra vonatkozik, a melyről *Roberts* szerdán jelentést tett.

Kilátások a jövőre.

London, február 24.

A *Standard* a háboruról szóló egyik cikkében ezt írja: Minden jel arra vall, hogy a bur haderő Oranje szabadállamban koncentráldik és talán erődített hadállásba helyezkedik a szabadállam közepén, a melyet csapatainknak meg kell támadniok. Az az elszántság, a melyet a búrok még ma is tanusítanak, *Roberts* lord tulnyomó erejének is meg fogja nehezíteni a búrok legyőzését, ha sikerül erős tűzerőség oltalma alatt egyesülniök.

A *Times* azt írja egyik cikkében, hogy most valószínűtlenebb, mint eddig volt, hogy a búrok nagy segítő csapatokat küldenek *Roberts* lord ellen. Ugy látszik, hogy a búrok *Ladysmith* alól nem vonultak vissza olyan erővel, a mekkorának haderejüket egy-két nappal ezelőtt hitték.

Cronje megadta magát.

London, február 24.

Cronje tábornokot 8000 emberével már vasárnap óta szorongatták az angolok, a kik 56000 főnyi sereggel és 180 ágyúval támadtak *Roberts* és *Kitchener* vezérlete alatt.

Bámulatra méltó vitézséggel állottak a búrok az angolok irtó ágyutűzét. Nagy nehezen sikerült nekik átkelniök a Modder folyó balpartjára, s itt védelmi állásba helyezkedtek, segítő csapatokat várván.

egyre az utcán kóborolt. És soha sem kóborolt egyedül: vele volt mindig a talicskája. Elválaszthatatlanok voltak ők egymástól: a bolond Gyorgye, meg a talicskája. Záróban is, hóföregtetben is, azzal nyargalt végig a városon. Hol huzta, hol tolt. De akár huzta, akár tolt, időről-időre letette a talicskát, aztán megállt féllábon, ehhez a másik lába bokáját hozzácsapta néhányszor, a füle tövét meg-megsimogatta és szép, kék szemével ijedten tekintett körül. Aztán riva fakadt és fuldokolva a zokogástól, felkapta megint talicskáját és száguldott vadul tovább. Mi gyerekek szánakozó borzadálylyal néztük a szegény fiut. Milyen jószágos lelkű volt ez az örült és milyen hősi. Mikor a vásott suhanczok kövel dobálták és süvöltve rivallták utána a „bolond Gyorgye“ nevet: ő csak megállt, hozzácsapkodta az egyik lábához a másiknak bokáját, odakapkodott a füle mögé és sirt, sirt olyan keservesen: egy szertezuzott szivból törhetnek csak elő ilyen szagatott sirámai a kimondhatatlan, megmérhetetlen szomorúságnak. Aztán, ha vége volt a rohamának, odafordult szeliden a vihógó suhanczad felé és olyan nyelven, amit senki a világon nem értett, aminek bohó szókincsét a tébolynak szeszélyes leleményessége alkotta meg pillanatról-pillanatra, kérlelte a gyerkőcöket. Volt ebben a nyelvben valami a halálosan sebzett himszarvas bögéséből, a hálóba került varju károgásából s a pólyás gyermek ideges gügyögéséből. „Tuhuhu, brakata, róri móri!“ Így kérlelgette pajkos ellenségeit, aztán

szemébe szökött a köny és felragadta talicskáját és rohant tovább. Lám, ilyen jólelkű volt a bolond Gyorgye. És hős is volt, hőse a nyomoruságnak s a szenvedésnek. Tél évadján is, mikor csonttá fagyott a rög, alig pár szál szennyes rongy fődte testét. A legvadabb hidegben is az isten szabad ege alatt tengődött: se hajlékot, se alamizsnát nem kért soha senkitől. Kék orczával, szederjes ajakkal, a hidegtől össze-vissza mart félméztelen testével épp oly szelid és egyszerű módon huzta és tolt a talicskáját, mint a verőfényes kikelet napjaiban, Eledelet a zöldségpiacz hulladékai szolgáltatták, békességesen megosztotta ezt a kommentióját, a kóbor ebekkel; és sokszor láhattuk őt délnek idején együtt lakmározni négylábu bajtársaival, akik hálásan dörgölöztek hozzá és nem gunyolták ki, mikor magyarázgatja nekik a maga sajátos nyelvén a tébolynak emberlélek filozófiáját: „Róri-móri, tuhuhu, brakata“ . . .

Bezzeg a „Herr Baron“ nem volt ilyen kedélyes bolond. Az mindig mérges volt és indulatos és kötekedő. Abból élt, hogy megfigyelte a hold változásait s betért a házakba jelenteni, hogy mikor leszzen ujhöld. Kellemetlen recsegő hangját ihletessé szerette volna ilyenkor tenni, mikor betoppant e szavakkal: „Gratulálok, három nap mulva ujhöld lesz megint.“ Aztán szétneézett büszkén és várta a krajczárt, nem alamizsnát (dehogy! ilyet nem fogadott volna el a báró), hanem díjazásaké az ő csilgászati tudományának. Szegény „Herr Baron“

ő nem viselte sorsát olyan szelidül, mint a „bolond Gyorgye.“ Hadakozó természetű volt, teli dolyffel s brutális nagyravágyással. Olajszinű arcából, amely körül ijesztően kusza fekete szakáll tekerőzött, a gyűlölet villámaint lövellő szemek villogtak elő. Kampós sárga botjával dühösen hadonászott, mikor bizonyítgatta bároságát s azt, hogy hajléktalanná azért lett, mert ellopták tőle palotáját, azt, a mely a zsidó templom mellett áll s melynek homlokzatán ott ragyog az arany A B C. Ilyenkor hátraszette a fejét, arcát eltorzította a góg és a keserőség, össze-vissza feslett kabátját végigsimította reszketeg kezével, mintha hermelinpalást volna s mezitelen lábával nagyot rugott a levegőbe, mintha szét akarta volna tiporni ellenségeit. Az igazi neve Kohn volt az istenadának s ha ezt kiabálták utána az utcán, jaj volt a suhancznak, a ki a körmei közé jutott.

A „veszett tanító“ is utczai bolond volt, de közveszélyes. Mondják, hogy tizenhét nyelven tudott s vallását untalan válogatta. „Voltam én már tüzimádó is, ordította egyszer, most oláh hiten vagyok. De azért mégis megölöm Csemegit.“ Hogy mért gyűlölte ilyen mértékben Csemegi Károlyt, soha senki sem tudta kivenni belőle. Ha megkérdezték, felelet helyett ugrott egyet s elkezdett kukorikolni és kukorikolt, amíg rá nem jött a fuladozás. De még hörögve is hajtogatta: „Most oláh hiten vagyok, de azért megölöm Csemegit. Ha addig is élek, megölöm, megölöm.“

A körülkerített tábor és Bloemfontein közt a táviró napok óta el volt vágva, ezért hírek nem is mentek a táborból. Ma hozta meg a Reuter-ügynökség távirata a hirt, hogy a burok emberfeletti küzdelme hiábavaló volt és hiábavaló volt Cronje tábornok hadvezéri zsenije, a kényszerítő helyzet előtt meg kellett hajolnia: *ma lerakatta a fegyvert.*

Egy harcztéri tudósító jelenti, hogy ilyen rémes mérkőzést nem látott a török-görög háboruban sem, pedig ott résztvett egy ütközetben, ahol 110 ágyu bömbölt egyszerre és ontotta magából a halált. A *káddit-bombák, hogy a bur táborba hulltak, valóságos füstfelhőbe vonták a tábor* s szinte éjszakai sötétség támadt. Több négyszög-mérföldnyi területen rengett a föld az ágyuk végeszakadatlan bömbölésétől.

Es beleszólt ebbe a puskák éles süvöltése. A gyalogság védőtüze mellett egyes ágyútegeket egészen rávittek a bur táborra, úgy, hogy ezer lépésnél is közelebb jutottak.

A burok a nagy tüzelésre nem feleltek. Ágyujuk is kevés volt, löszerük teljesen elfogyott.

A győzelem után.

London, február 24.

Komoly és beavatott körökben a *győzelem kétségtelen jelentősége dacára sem reménykednek abban, hogy a háborúnak egyhamar vége lesz.*

Sőt az erős fegyverkezés, amely egyre tart, inkább arra vall, hogy a *küzdelem még soká, őszig mindenestre eltart.*

Az angol nép békére egyáltalán nem vágyik. Inkább azt óhajtják, hogy a háboru teljes győzelemmel záródjék, amely biztosítékot nyújtson, hogy jövőre lehetetlen lesz Dél-Afrikában az angol uralmat fenyegetni.

Kisebb bur győzelmekről érkeztek ma hírek, de ezek hidegen hagyják a közvéleményt, mert semmi befolyással nem lehetnek a Roberts és Cronje közt eldőntött ütközetre, s ma ez köti le az egész érdeklődést.

Ilyen alakokon elmulatozva tértünk delente haza az óvodából. Haza, oda, ahol derűs béke és enyhe csend honolt: az Alsó molnár-utcába. Héj be sok utcát láttam és rőttem azóta, de ennél szebbre, kívánatosabbra és nevezetesebbre nem akadtam sehoh és soha. Ebben az utcában lakott a bátorság és boldogság. A bátorság Ritt Pepi képében, a ki a város csendbiztosa volt. A boldogság: Bokor Pepi képében, aki nyugalomba vonult cigányprimás volt. Gyönyörű alak volt ez a Ritt Pepi. Mikor sarkantyúja végig pengett a mi utcánkon, félve kádkáltunk utána: ez az a kemény ember, aki rabláncra fűzi a zsványokat. Lovagló ostarával hetykén suhintgatott, mintha gonosztevőkkel hadakozna még sétája közben is; ajka körül pedig ott lebegett folyton valami cifra káromkodás. Tárt kapuk mellett aludt a mi utcánk: ahol Ritt Pepi lakik, széles ívben kerül el azt a tájat a gonosztevők.

Ellenben nyájas, jóságos vén ember volt az utca másik notabilitása: Bokor Pepi, a nyugugalomba vonult cigányprimás. Nekünk szomszédunk volt a jó öreg s én voltam a kedvence. Rendes polgári életet élt, a mások tivornyáiban elcsigázott aggastyán derűlten élvezte kéjét a pihenésnek. A hegedűjét ritkán vette elő, s ha megtette, csak az én kedvemért tette. Elhuzta nekem az óvoda gyermeknótáit, s mód nélkül örült, ha biztatására a hegedűjével vele énekeltem a naiv dallamokat. „Hát még mit tanultál?” faggatott megannyiszor. S mikor én azt feleltem, hogy egyéb semmit, akkor felső-

Kimberley alatt.

London, február 24.

A *Daily Chronicle* Kimberleyből a következő táviratot kapja:

Az itt összesereglett transzváli burok erős tűz alatt tartják az angol tábor. Maguktartása aggodalmat keltő.

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A dolovai nábob leánya, színmű; Vizvári Mariska vendégtellettével. Este: Napoleon öcsém, bohózat. (Páratlan bérletszűnet.)

Hétfő: Délután: Ludas Matyi, bohózat. Este: Romeo és Julia, tragoedia, Vizvári Mariska felléptével. (Páratlan bérlet.)

Kedd: Délután: A peleskei nótárius, bohózat. Este: Napoleon öcsém, bohózat. (Páros bérlet.)

Szerda: Házi béke, vígjáték; Vizvári-család felléptével. (Páros bérletszűnet.)

Csütörtök: Sulamith, opera. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Mignon, opera. (Páros bérlet.)

Szombat: Mignon, opera. (Páratlan bérlet.)

Vasárnap: Délután: Vén bakancsos és fia a huszár, népszínmű. Este: Udvaroska, operette. (Páros bérlet.)

* **A Vizváry család vendégszereplése.** A jövő hét változatos és kiválóan érdekes műsorának kiemelkedő része a szerdai előadás. Ekkor bucsuzik az aradi közönségtől *Tapolczainé Vizvári Mariska*, kit a közönség egy hónap alatt többször tüntett ki meleg rokonszenvével. Ezt akarja a Nemzeti Színháznak kiváló művészpárja, *Vizvári Gyula* és felesége *Szigethy Jolán* meghálalni, azért leányuk bucsuelőadásán maguk is közreműködnek. *A házi béke*, ez a kedves francia vígjáték kerül ez alkalommal színre.

* **A színház farsangja.** Farsang utolsó két napján a színházban delután is lesz előadás. Két magyar mulatságos bohózat van műsorra tűzve: *Ludas Matyi* és *A peleskei nótárius*. Mindkettő gyermek- és népelőadásnak különösen való. A *Ludas Matyi* farsangján már ez évadban nagyot mulattak a kisebb és nagyobb gyerekek.

* **Lindh Marcella a színházban.** A kiváló énekesnő, a ki holnap nálunk hangversenyez, *Lindh Marcella* vasárnap este megnézi *Napoleon öcsém* előadását. A művésznő egyik első emeleti páholyban lesz kíséretével együtt.

* **A filharmonikusok tréfás-estélye.** A filharmonikusok *hétfőn* rendezik tréfás-estélyüket a Fehér Kereszt nagytermében. Ez annyit jelent, hogy komoly emberek, előkelő társadalmi állású urak nyolcz-tíz évi szűnet után ismét egyszer

hajtott mélyen, fájdalmasan. Es elővette vonóját s hegedűjét s halkán egész halkán, hogy ki ne hallják az utcára, el kezdett játszani egy csárdás dallamot, valami ujjongó zsolozsmát, amiben volt ima is, jókedv is. (Később tudtam meg, hogy ez a dal a Kölcsey himnusza volt.)

— Hát ezt nem tanította meg a Nagy bácsi? — kérdezte suttogva. S a mikor azt mondtam, hogy nem, nagyon bánatos lett szegény. Es csak ennyit mondott: „még mindig nem akar virradni...”

Aztán egyszer mégis megvirradt. Egy reggelen, mielőtt az óvodába indultam volna, tulipántos magyar szűrt tett a vállamra édesapám és háromszinű kokárdát tűzött a kalapom mellé. Nagyot néztem apámra s kérdeztem:

— Mitől jó ez a cifra ruha és cifra pántlika?

Edesapám boldogan és mégis könyezve szorított magához:

— Majd megérted, mire megnősz fiam. Megvirradott.

En ráhagytam, hogy most már értem, pedig csak most kezdtem igazán érteni. S ahogy kiléptem az utcára, még jobban összezavarodott bennem minden. A házakon lobogók lengtek, még a ráczt templomról is óráisi trikolorzászló lobogott. Az emberek szemében örömtűzek égtek s nem volt süveg, amely mellett kokárda ne lett volna. Amint tulipántos szűrőmben, kokárdás kucsmámmal végigtipegtem az utcán, ölükkbe kaptak az emberek s összevissza csókolgattak. S akadt olyan is, aki

a jókedv és vigasság szolgálatába állanak a farsang utolján, hogy finom és kedves zenei bohóságokkal ne csak önmagunknak, hanem a nagyközönségnek is szerezzenek egy igazán élvezetes estét. A hétfői mulatság valóságos művésztelvény lesz, mert minden egyes szám nem csak hogy mulattató, hanem csemege fajta, melyet csak nagy ritkán találunk fel. A műsört a falragaszok hirdetik. De kiemelünk mégis három számot, melyek kedvéért egyedül is érdemes volna az estélyre elmenni. Ez a három szám; egy 60 tagu *kinai zenekar*, a *mucalai filharmonikusok* fellépte és egy kis *opera*, melyben magán-számok és együttesek gazdagon váltakoznak. Az estély rendezősége egy *alkalmi fűzetet* is ad ki, magyarázatul az egyes számoknak. Ezt a fűzetkét 20 fillérért a jegyelárusítónál és este a pénztárnál lehet kapni.

* **Mignon e hét műsorán ismét szerepel és — ha akadály nem jön közbe — most már színre is fog kerülni.** *Ruzsinszky Ilona*, kinek betegsége miatt legutóbb elmaradt az *opera*, annyira meggyógyult hüléses arczbajából, hogy e héten nemcsak *Mignon* Filinjét, hanem előbb már *Szulamitot* is *énekelheti*.

* **Az aradi vonós négyes** legközelebbi hangversenyét márczius hó 4-én tartja. Ez az utolsó estély a legérdekesebb az idei ciklusban. Egyik szám *Schreyer* Harry konzervatóriumi igazgatóé, a kiváló zongoraművészé lesz, ki eddig Aradon szóló számban nem hallatta magát. Ugyanakkor mutatják be *Szeghő Sándor* vonósnégyesét is.

* **Lindh Marcella**, a világhírű énekesnő hangversenye holnap, vasárnap delután 5 órakor lesz a *Fehér Kereszt* nagytermében. A koncert iránt óriási az érdeklődés, a mi nem is csoda, mert *Lindh Marcella* mindabban, a mi ének-művészet és technika, maga a tökéletesség. A művésznő *Aggházy Károly*lyal, a kiváló zongoravirtuózzal, a ki szintén részt vesz a hangversenyen, holnap délben érkezik Aradra. Jegyek még kaphatók *Révész Nándor* könyvkereskedésében és delután a pénztárnál. A műsor a következő:

1. *Eroica* Henseltől
Menuette Moszkovszkytól zongorán előadja *Aggházy Károly*.
2. *Bel roggio*, Rossinitől, éneklé: *Lindh Marcella*.
3. a) *Afton Water skót dal*.
b) *Twickenham Ferry*
c) *Deux Bergerettes du 17 siecle*
d) *Hull a levél*.

megcsókolta szűrőmnek minden tulipánját s kicsiny kucsmám nemsokára alig látszott ki a sok kokárdától, annyit tüdzeltek a hazulról hozott mellé az emberek.

Még a bolond Gyorgye is más volt ezen a napon. Letette talicskáját s rája kuporodott és szomorú kékszemeivel csodálkozva nézte az előtte ismeretlen, merőben új hangulatot. A dühös tanító most is kukorékol, de kijelentette ünnepélyesen, hogy ma nem öli meg Csemegit, mert ma valahára megvirradott. Csak a Herr Baron maradt mogorva ez örömmámor közepette. Attól tartott az öreg, hogy ezentul éhen kell vesznie, mert senkit sem érdekel többé, mikor lesz ujhöld, hanem mindenki csak azon örül, hogy megvirradt már valahára.

Kábult fővel jutottam az óvodába. Ott is más világ volt ezen a napon. A Nagy bácsi körbe állította a gyermekeket, s mikor a buzgóbbak siettek rázendíteni a szokott nótára: „*Csillog-villog a tő*” akkor az öreg ur csendet intett és így szólt:

— Ma, édes gyermekeim, nem ezt fogjuk énekelni. Hanem tanulni fogtok velem egy új dalt. Mert kijött a magyar szabadság.

Es akkor odament az ablakhoz s kitérte azt s hegedűjével melléje állott, hogy a dallamnak minden hangja kiáradhasson az utcára. Es elkezdett játszani és énekelni egy csodálatos dalt, valami ujjongó zsolozsma-félet, amiben összeolvad az imádság az örömrivalgással. En rögtön ráismertem a dalra. Ezt kérdezgette

4. *Soirée hongrois* Aggházy Károlytól előadja a szerző.

5. „Villanelle“ ária Dell'Acquatól éneklő: Lindh Marczella.

* **Napoleon öcsém** vasárnap este *bérletszünetes* előadás lesz. A páratlan bérlőknek ez alkalommal elsőbbségük van déli 12 óráig, a melyen túl *Gonda* pénztáros a ki nem váltott helyeket eladja.

A rejtélyes udvarló.

— És a tanítónő erkölce. —

Arad, február 24.

Nem mindennapi, részleteiben pikáns és megis meghatározó esetről kell beszámolnunk. Egy budapesti tanítónőről van szó, aki életének különös körülményei folytán abba a hirbe jutott, hogy erkölcstelen életet folytat és aki ennek folytán az illetékes hatóság által felelősségre vonatván, ugyancsak furcsa körülmények közt derítette ki a tényállást.

Megfigyelték, hogy valahányszor hazament az iskolából, egy éltebb uriember várja az iskolaépület előtt. Ezzel azután szépen hazakísérteti magát. Az uriember nagyon előkelő és városszerte ismeretes egyéniség.

Az ugynevezett „megfigyelők“, akik a rosszát mindig hajlandóbbak elhinni és terjeszteni, mint a jót, ebből azt a megdönthetetlen bizonyítékot vélték meríthetni, hogy a tanítónő erkölcstelen életet folytat. Ennek folytán feljelentést tettek az illetékes helyen ellene.

Az idézést a leány megkapta s minthogy nem tudta, miről van szó, egész gondatlanul lépett be a hivatalos helyiségbe, ahol egy szigorú tanácsnok várta. Ugyanakkor lépett be oda az az uriember is, akivel a tanítónőt hirbe hozták.

A tanácsnok összeráncolt szemöldökkel hallgatta ki a hölgyet.

— Ont, mint értesülünk — kezdé az epament a tanácsnok — mindennap egy uriember várja az iskola előtt.

— Az igaz, — felelé a tanítónő.

— Tudja-e, hogy ez nem egyezik meg azzal a szigorú erkölcsösséggel, amelyet egy tanítónőnek sohasem szabad szem elől tévesztenie? — folytató a szigorú tanácsnok.

A leány fülig pirult. Lesütötte a szeméit, de mielőtt felelhetett volna, a tanácsnok elébe vágott:

— Ez pedig nemcsak az erkölcsösséggel

összeférhetlen, hanem az állásával is. Nyilvános viszonyt folytatni egy tanítónőnek nem szabad.

A leány nézett jebből-balra és zavarba nőttön nőtt. Végre mentő gondolata támad:

— Künn van az az uriember, akiről van szó, — felelte zavartan — nekem nem illik erről a dolgról úgy beszélnem, a mint kell; de ő valószínűleg fel fogja deríteni a dolgot.

Azzal eltávozott. Künn az illető uriember látta, amint a leány szeméi könybe lábadoznak. Nem tudta mire vélni a dolgot és ő is belépett a tanácsnokhoz.

— Mi baja volt annak a leánynak, aki az imént távozott? — kérdé.

Most a tanácsnokon volt a sor zavarba jutni. Az uriember magas rangja nem engedte, hogy ugyan oly szigorúsággal beszéljen, mint a leánynyal; mindamellett nagy komolysággal szólt:

— Nincs szándékomban, nincs is jogom az ön privát ügyeibe avatkozni, de kötelességem megmondani, hogy a tanítónő állása veszélyeztetve van, ha a viszonyt vele oly nyilvánosan folytatja, mint eddig.

— Miféle viszonyt?

— Tudomásunkra jutott, hogy ön mindennap megvárja őt az iskolaépület előtt és azután hazakíséri.

Az uriember lehajtotta a fejét s perczig gondolkodott. Azután mosoly jelent meg ajkain, de ebben a mosolyban volt valami fájdalmas.

— Viszonyom van vele? Nos, hát ha éppen viszonyról beszélünk, lássa meg, milyen viszonyról van szó!

Ezzel a tárczájába nyult és leveleket vett ki azokból. A leveleket a leány írta neki tényleg. Minden esztendőben egy ilyen levelet írt neki és pedig már tízéves kora óta. A levelek mind így kezdődtek:

„Kedves, jó apám! . . .“

— A tanácsnok csakhamar megértette a dolgot. A tanítónő tényleg leánya ez illető uriembernek. Születésének napja azonban jóval előbbre esik annak az időnek, amikor örök hűséget esküdött az uriember és pedig nem annak, aki egyszersmind a leány anyja volt.

A leányt azonban apai szíve el nem tudta tagadni. Gondoskodott róla, gyöngéden szerette mint akármilyen törvényes gyermeket szeretni lehet.

A tanácsnok csakhamar belátta, hogy van

nak esetek, amikor valaki szigorúan erkölcsös lehet akkor is, ha előadás után egy éltebb ur kíséri is haza.

Színházi epizódok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 24.

Pénteken meleg estéje volt a Népszínháznak. Életre keltek a régen szunnyadó édes melódiák, röpködtek ismét a mókák, amelyek annyit kaczagot, mulatott Budapest színházba járó publikuma, mikor egy nagyon fitos orru, nagyon szőke, csupa-báj művész: *Pál-may* Ilka, csicseregte el az Offenbach apó örök maradandó melódiát . . .

Térül, fordul az idő, a nagy Helenáról már olyan hírek keringenek, hogy visszavonul attól a világtól, a hol dicsőség és babér övezte útját.

Más idők, más csillagok járnak. . .

Igen, igen, más „csillagok!“ Uj színpadi csillag ölti magára Heléna kevés jelmezét, a *Küry* Klára Helénája is szép, új és eredi volt.

1864-ben került színre először Offenbach második görög tárgyú operettje, a „Szép Heléna“ Párisban. Végig sodorta egész Páris egy érzéki, buja ház. A párisiak beteges rajongással fujták a Heléna dalait és hiába iparkodtak azután az iskolában a tanárok a növendékek előtt a homerosi költemények alakjainak fenséges voltáról papolni — a diák kaczagott és dallal felelt, melynek refrainje: „Évoé!“ volt. Mindig és mindenütt csak az eová járta, Páris híres dalának visszatérő sora.

Magyarországba csak a hetvenes évek elején került Offenbach két operetteje, az *Orpheus a pokolban* és a *Szép Heléna*. A hatvanas években még a Nemzeti Színház is művelte az operettet és a felejthetetlen *kedves Szardonyk*. Kálmán sok sikert aratott, mint tenor-buffó *Bognár* Vilma operett-primadonna oldalán e könnyed műfajban.

Szép Heléna azonban a Nemzetiben sohasem került színre, csak a vidék kapta fel, *Orpheus*-sal együtt. Budapesten a *Miklósi*-féle „népszínház“ s a városligeti és budai szinkörök deszkáin láttuk ez operetteket. *Szép Heléna* czimszerepe mindenha becsvágyát képezte a legjobb operette-énekesnőnek, kik között e szerepben kivá-

mindig az öreg Bokor Pepi, s hogy nem ismertem meg, ezért sóhajtott fel oly mélyen és fájdalmasan. És megcsendült a Nagy bácsi hegedűjén és ajkán:

— Isten áldd meg a magyart!

S az öreg urnak sűrűn hullottak a könnyei a hegedűre. És sirtunk vele mi is, pedig alig sejtettük, miért. Már hogynem sirtunk volna, amikor a Nagy bácsi könyezett! Ő pedig azért könyezett, mert kijött a magyar szabadság. S az óvoda asztalán ott hevert virágokkal körülfonva egy háromszínű selyemrab. Ezt felkapta a Nagy bácsi, és a színe és magasan lobogtatta a színe ének után

— Ezt félted, és így szólt: serves *szépség* ugostam én eddig husz ke-
éjszakán át. Husz keserves éven át
ahára! — Édes gyermekeim, boruljatok
térde s kiáltatok velem együtt: El-
jen a magyar szabadság!

Mikor délben hazajöttem, átsompolyogtam vén szomszédunkhoz. Az beteges volt éppen aznap s tehát nem tudott még semmit. Kérésre elővette hegedűjét s elkezdte játszani a szokott gyerekdalokat. Aztán unszolt, hogy énekeljek. De én ravaszul ráztam göndör fejcskémét:

— Ma új nótát tanultunk ám, Pepi bácsi!

Rám meresztette szemét az öreg. De én csak ennyit mondtam:

— Találja el, melyiket, Pepi bácsi?!

Az öreg hátrahanyatlott ijedtében és hal-

kan, egész halkan, mintha félénk suttogásra akarta volna birni hangszerét, rákezdte azt a nótát, amelyetől annyit sirt ma a Nagy bácsi.

— Tán csak nem ezt? — kérdezte.

És én feleltem:

— Bizony ezt, Pepi bácsi, de nem ilyen halkan ám, hanem sokkal erősebben, és tárt ablak mellett! És az utcán mind azt mondják az emberek, hogy megvirradt már valaha. És a Nagy bácsi elmondta nekünk, hogy husz esztendőig mindig éjszaka volt, de ma kijött a magyar szabadság!

Hej, nem gyöngélkedett tovább az öreg Bokor Pepi, hanem lecsapta a hegedűjét, engem indulatosan félretolt és kirohant az utcára. S ahogy meglátta a lobogó zászlókat, térdreborult ő is, mint mi az ovodában és ujjongott és zokogott:

— Eljen a haza, éljen a szabadság!

És ekkor történt az, hogy én kibékültem a fekete kutyával. Egész délután azon törtem az eszemet, hogy vajjon mi lehet az embereket. És miért mondják még este is, amikor pedig már a csillagok ragyogtak, hogy valahára megvirradt? És éjszaka azt álmodtam, hogy a fekete kutya kirakatában nincsen ott az a sok ingerlő édesség: a koszorúfüge, az édesfa, a feketecukor és a sárgacukor. Az emberek belátták, hogy ami jó, az nem arra való, hogy egy mozdulatlan fekete kutya őrzete alatt ott rothadjon, mialatt a járókelők majd elepednek utána. És kimondta az egyik

ember, hogy a koszorúfüge is jó, az édesfa is jó, a feketecukor is jó, a sárgacukor is jó; és ha mindez jó, akkor ám nyuljunk hozzá és ne gondoljunk a fekete kutyával, *ezzel* a kutyával, amely csak a gyávanak féltémetes. Mert ha még oly daczosan terpeszkedik is el az állványán, de sem harapni, sem ugatni nem tud. És a többi ember mind rázugta, hogy a szónok helyesen beszél. És nem törődtek többé a fekete kutyával. És ami jó volt, azt elvették és megosztották egymás között örvendezve. És amikor szétosztottak, boldogan mondogatták egymásnak:

— Csakhogy megvirradt már valaha! Nem parancsol nekünk többé a fekete kutya.

És a Herr Baron feldobta sárga kampós botját a négy lábú zsarnokra. És a fekete kutya darabokban hullott le állványáról. A dühös tanító pedig fölszedegette a darabokat és még egyszer földhözcsapta őket, hogy még apróbb darabokra törjenek. És a bolond Györgye beledobta a fekete kutya cserepeit a talicskájába és száguldott velük a Sintér-tér felé s ujjongva üvöltötte: „Róri-móri, tahuhu, brakala.“ A tömeg pedig lelkesen ordította: „Nem félünk a fekete kutyától.“ „Kijött a magyar szabadság.“

Mire felébredtem, jobban kezdtem érteni a tegnapi dolgokat. S ez álmom óta megbékültem a fekete kutyával.

lók voltak *Blaháné* és *Krecsányi* Sarolta. Amaz az ő csodás hangjával és kedvességével, emez pikáns bájával és játéka frissességével emlékezetes mindazok előtt, kik valaha hallották tőlük az édes dallamu panaszt:

„Venus anyám, csak azt kerdezem én,
Miért oly gyűlöletes teneked az erény.”

Midőn elmondják, hogy e világban az istenek legjobban üldözik a szép nőket, kikre vadásznak a férfiak és az istenek egyaránt.

A budapesti Népszínház legbájosabb Helénája *Pálmái* Ilka volt, a vörös haju, eszményi és mégis érzéki szép Heléna. Még nem is oly régen láttuk tőle e szerepet s *Küry* Klárának erős visszaemlékezésekkel kellett megküzdenie, hogy három ily előd után tehetsége és szépsége egész varázsát éreztesse s mégis költői alak maradjon.

A *Magyar színház* kulisszái mögött apró szenzációkról beszélnek. Az egyik arról szól, hogy a színház vöröshaju szépsége, *Hében* Anna, a jövő héten visszavonul a színpadtól és férjhez megy.

Férjhez megy a legkomolyabban és a legkomolyabb szerelemből s a színpad káprázatos világából visszavonul egy szerény kis polgári lakásba, a mely aligha fog tőből állni, mint két szobácskából.

Mindenesetre ritka eset egy színházi bejelentésnél, a kinek csak akarnia kellett volna és alighanem nyolcz ablaka lehetett volna valamelyik körüti fronton s a kapu előtt állandó számolatlan bérkocsija.

Igy azonban, minden valószínűség szerint, többet fog gyalogolni s vasárnaponként villa moson fog kirándulni a városligetbe, vagy a sváb-hegyre, de ép oly valószínűleg boldogabb is lesz, mintha neki ment volna annak a nagyon csalogató karriérnek, a mely a színpadon várt rá s a melyet sajátos szépségénél és nád-szál természeténél fogva bizonyosan el is ért volna.

Végül megemlítek még egy suttogó hirt, mely szerint *Küry* Klára egy szakszerű kis tanulmányt írt a Szép Heléna czimszerepéről, a búbajos királynéről, amely a repriz után nyomtatásban fog a közönség elébe kerülni.

M. Sz.

A búrok miatt kidobott egyetemi tanárok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 24

A délafrikai mezőkön verik az angolok a búrokat, ahogy a mai táviratokból szomoruan olvassuk, oda haza az ismét büszke Albionban az angolok a búrokért vertek el három — egyetemi tanárt.

A glasgowi egyetem évkönyvei fogják feljegyezni ezt a küzdelmet, a melyet a szent hazafiság czégére alatt vívott bottal, ököllel és káromló meg élesen füttyülő szájjal egy pár száz diák három tanár ellen.

A komédia eredetileg *Tille* profesztor ellen irányult, utóbb azonban két tanár társa és három télikabát is az áldozatok közé került. A tanároknak nagy baj nem esett: róluk kiderült, hogy a diákság tulnyomó többsége fölött is fölényben vannak: győztek — annyi ütletet, a mennyit kaptak. A téli kabátok azonban nagy veszteséget szenvedtek, tisztára darabokra züllöttek.

Történt pedig a nagy kavarodás azért mert *Tille* profesztor, a ki tulajdonképen a bonni német egyetem tanára, s csak most telepedett meg a glasgowi egyetemen, egy berlini lapban cikket írt a transzváli háborúról a búroknak kedvező álláspontot foglalván el. Ez volt az ő

halálos vétke. Az egyetemi hallgatók összeesküdtek ezért ellene, s ma, mikor megjelent a tanteremben kegyetlenül rátámadtak.

A fenyegetések olyan komolyak voltak, hogy *Tille* a milyen gyorsan tudott, menekült egyik kollégája szobájába. Ott egyelőre biztonságban volt, a zavargók nem mehetek utána. Dühükben *Tille* hátrahagyott téltkabátján állottak bosszút. Leakasztották a fogasról, sőt két másik tanár kabátját is és jó minőségű sollingeni pengéikkel kegyetlenül össze-vissza szabdalták azokat. Téli kabát a búrokért úgy még meg nem szenvedett.

A nagy vagdalkozásba jócskán belefáradtak már a diákok, mikor *Tille* úgy gondolta, hogy most már baj nélkül távozhatik ideiglenes fogságából. Kilépett a folyosóra, de ekkor egyszerre újból kitört a vihar. Mielőtt valamerre mozdulhatott volna, husz kéz ragadta meg és ütötte-verte, aki hol érte. Kékre verve lökték ki az egyetem épületéből az utcára.

Ott a vízbe akarták lökni. Erre azonban közbelépett egy másik tanár és a rektor és nagy küzdelmek árán kiszabadították veszélyben forgó kollegájukat a diákok kezei közül.

A békítésre a diákok avval feleltek, hogy kérjen *Tille* bocsánatot tőlük. Hát ezt egy kicsit soknak találta a két profesztor. Hogy megverték *Tille*t, azon már nem lehet változtatni, mert azon már túl van, bizonynyal ő maga is azt mondja: hál-istenek, — de hogy még ráadásul ő kérjen bocsánatot a diákoktól, ez dühre forralta a tanárokat. A rektor egyszerűen kijelentette:

— Gentleman nem kér bocsánatot ilyen gaz csordától!

Erre a sértésre lett nagy riadalom. A botok és az öklok magasra emelkedtek, a legválogatottabb szidalmak röpködtek, füttyülés, tombolás akkora támadt, hogy két osztrák reichstrathnak sok lett volna.

Életveszélyben forgott ott mind a három tanár. Menekülőre fogták a dolgot s a milyen gyorsan tudtak, futottak az egyetem környékéről. A diákság addig üldözte őket, míg itt-amott rendőrök akadtak utjukba, a kik menedéket szereztek az üldözötteknek.

Az egyetemet is megszállta egy csapat rendőr, s a zavargók közül sokakat letartóztattak. Erre azután csend lett és béke. A diákság lemondott arról, hogy a búrokért tovább verekedjék s átadta magát a közörmének, hogy a Roberts lord seregében verekedő testvérek diadalt arattak Cronje burjain

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi polgári lövész-egyesület folyó évi márczius hó 4-én délelőtt 10 órakor a városháza földszinti kisteremben rendes közgyűlését tartja, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívják. Dr. *Műlek* Lajos, főlövész-mester. *Kovács* Vincze, titkár, a közgyűlés tárgyai: 1. Főlövész-mesteri megnyitó. 2. A titkár évi jelentése. 3. A pénztáros jelentése. 4. A számvizsgáló-bizottság előterjesztése. 5. Indítványok.

(*) Ureg honvédek gyűlése. Az aradi 1848—49 honvédegylet összes tagjait a folyó hó 25-én délután 3 órakor a városháza kistermében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívom. *Simay* István, egyl. elnök. Tárgy: 1. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 2. A titkár évi jelentése. 3. Öt bizottsági tag választása. 4. Netaláni indítványok.

(*) Tüzoltók közgyűlése. Az egyesült ujaradzsizmondházi önkéntes tüzoltó egyesület márczius hó 4-én vasárnap délelőtt 10 órakor tartja a 13-ik évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Az évi jelentés felolvasása. 2. Az 1899. évi zárszámadás és leltár felolvasása és ezekre nézve a felmentvény megadása. 3. Az 1900. évi költségvetés megállapítása. 4. A kezelési tisztviselők — valamint főparancsnok választása. 5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesí-

tésére két egyleti tag választása. 6. Netáni indítványok. *Capdebó* Ferencz elnök, *Matiny* Mátyás főparancsnok. *Klukovits* Adám titkár.

Az öngyilkos főügyész-helyettes.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 24.

Kinos meglepetést keltett ma Zágrábban, egy öngyilkosság hire. *Vidmár* Ferencz főügyész helyettes, kit e szép állásra csak nemrég nevezett ki a király, az éjjel leugrott lakásának ablakából s holtan terült az utca kövezetén. A szerencsétlen végett ért főügyész-helyettes ismert és kedvelt alakja volt a városnak s tragikus halála általános, mély részvétet kelt.

Nagyon megható az ok, mely a szerencsétlen *Vidmár*t halálba kergette. Két kis gyermeke volt, édes, kedves apróságok, a kik gyűdő szeretettel csimpszakodtak bele, mikor hazajött hivatalából. Ez a két gyerek volt az ő mindensége. Boldog volt, ha róluk beszélhetett, ha megmutathatta valakinek apró kisinyeit.

A minap a kisebbik beteg lett. A gyermekek ragályos betegsége döntötte ágyba. Pár napig szenvedett a kicsi aztán meghalt. *Vidmár*, mint egy fél órült borult a koporsóra. Alig tudták elszakítani holt gyermekétől.

Alig hogy eltemette kedvencét, a másik is meghalt, ezt is elpusztította a gyilkos ragály. A szerencsétlen apa lelkiállapotát egész meghibbantotta a kettős veszteség. Nem evett, nem aludt többé, hivatalába sem járt fel, csak úgy lézengett az utcán, mint egy halni készülő. Napokat töltött a temetőben, a hol leborult a két kis sirra és ott zokogta el mérhetlen bánatát, szenvedéseit. Csak a temetőben érezte magát jól, közel az ő kis halottaihoz...

Ez a lelkiállapot formálisan az örületbe kergette a szegény apát. Meghaborodott s önkezével vetett véget életének.

A színház-téren volt a lakása, a második emeleten. Az éjjel nem aludt. Az ablakon nézett ki az éjbe s talán a csillagokkal beszélt, kiktől meghalt gyermekeit követelte vissza. Azt a pár embert, ki az utcán járt, tompa zuhanás állította meg az utjában. *Vidmár* leugrott a másodemeleti ablakból s szörnyet halt. Feje széjjeloccsant, tagjait összezúzta, alig lehetett felismerni az arcját.

Gyorsan orvost hívtak, de ez már nem segíthetett. A holttestet bevitték a kórházba, onnét fogják eltemetni.

Vidmár fiatal ember volt még. Azelőtt a pozsegai ügyészségnél működött, a hol a társadalom minden rétege osztatlanul szerette jó modoráért, tanultságáért s egyéb kiváló lelki tulajdonaiért.

Lövöldöző szerelmes.

— Esküdszéki tárgyalás. —

Arad, február 24.

Másodnaponként immár negyedik végtárgyalását tartotta az aradi esküdtbiróság. A tárgyalásra került bűnügy hőse *Fráter* György aradi kovács segéd, ki szerelemféléstől revolverével meg akarta ölni kedvesét. A felette ítélkező biróság *Fábián* Lajos elnökkel az eddigi esküdszéki tárgyalások tanácsa volt. A védő asztalánál *Barabás* Béla dr. ült, a vádhatóság részéről *Lehrmann* Viktor alügyész jelent meg.

Esküdtékül kisorsoltattak a mai tárgyalásra: *Ring* Lajos, *Schik* Dávid, *Vass* Mátyás, *Hoffmann* Antal, *Rosenberg* Károly dr., *Probszt* Mihály, *Bing* Vilmos, *Bohus* Lajos báró, *Ravasz* Imre, *Braun* Mór, *Juhász* István, *Weinberger*

János; pótesküdték voltak: Joanovits Antal, Fleischer Ármin.

Fráter József beleszeretett Tóth Erzsébet, a férjétől elváltan élő kasszirnöbe. Vagy 7—8 hónapig tartott a viszonyuk, mikor a nő elhagyta a legényt. Erre Fráter elhatározta, hogy *agyonlővi a kedvesét, azután öngyilkos lesz.* Elcsalta az asszonyt a saját lakására, hol végre akarta hajtani szándékát. Előbb azonban megkérdezte tőle:

— Szeretsz-e?

— Szeretlek, — mondta a kasszirnök, ki a következő pillanatban észrevette, hogy a legény háta mögött *revolvert* rejteget. Hirtelen felrántotta a Fráter karját s e mozdulattól a fegyver elsült és a golyó a levegőbe ment. A szerelmes legény erre a ligetbe ment s ott szíven akarta löni magát. A golyó mellének balfelébe furdott, de nem okozott veszedelmesebb sérülést.

Fráter a mai végtárgyaláson beismerte tettét, de kijelentette, hogy a mikor kedvese azt mondta, hogy szereti, már nem akarta megölni.

Az esküdtéknek feladott kérdés arra vonatkozott, hogy bűnös-e Fráter az előre meg nem fontolt, szándékos emberölés kísérletében; másodsor, hogy erős felindulásban követte-e el tettét?

Barabás Béla dr. védő azt bizonyította, hogy Fráter tettében nincs is bűncselekmény. Szándékáról lemondott, mikor a kedvese megmondta, hogy szereti. A bűncselekmény elkövetését kizárja, hogy nem lőtt, de nem is célzott a revolverrel s így a kísérlet sem fog fenn. Sőt még az sincs bebizonyítva, hogy a fegyver elsült-e. Lehet, hogy a megrémült nő csupán a kakas lecsapódását hallotta. Kéri ezért védenche felmentését.

Lehrmann Viktor alügyész a szándékos emberölés kísérletének büntetettét kéri kimondani.

Az esküdték a szándékos, de előre meg nem fontolt emberölési kísérlet esetét látják fennforogni, melyet a vádlott erős felindulásban követett el.

A törvényszék ennek alapján Frátert 14 napi fogházra ítélte, melyet a vizsgálati fogság betudásával kitöltöttek vett.

Vészi József felolvasása.

— Zsur a városházán. —

Arad, február 24.

A Kölcsey-Egyesület felolvasó asztalánál ma egy érdekes fővárosi ember ült: Vészi József, a jeles publicista és újságíró, a ki főszerkesztője a *Budapesti Napló*-nak s mellékesen országgyűlési képviselő is. Egy kis pártizmus huzta haza, mert tudvalevő, hogy Vészi tulajdonkép *aradi* ember, itt született köztünk s innét került a fővárosba, a hol kibontogatva szárnyait, az aczéltoll legjelesebb forgatói közt vívott ki magának előkelő helyet. Ő tehát hazajött és hazuról olvasott fel az ő régi barátainak, ismerőseinek. Az *Alsó-molnár-utczáról*. Csupa Arad, csupa helyi remniscencia. Hogy ne lett volna érdekes, pláne oly szimpatikus előadásban, a minő a Vészié.

Midőn úgy fél öt tájban bejöttek a terem-szolgák, hogy meggyujtsák a lámpákat, a pad-sorok már tömve voltak. Az ablakokon gyéren beözlő késő délutáni vörhenyes napsugár összevegyült az Auer-égők zöldes fényével és bevilágította az arcokat. Minden arczon ott ült a kíváncsiság: mit is fogunk hát hallani az Alsó molnár-utczáról? . . .

Kevéssel a felolvasás kezdete előtt a pad-sorokban már nem volt egy üres hely sem, az álló helyek egész a falig telve voltak hölgyekkel, férfiakkal. A karzatot pedig tömött sorokban a tanuló ifjuság foglalta el.

A kitűzött időben megjelent Vészi. Lelkes taps és éljenzés fogadta. Mielőtt a tulajdonképeni felolvasásába fogott volna, egy kis bevezetőt tartott.

— Hat évig boldog — ugymond — az ember. A harmadik évtől, midőn már nem vagyunk állatok, a kilencedik évig, a midőn még nem vagyunk emberek. Ebben a korban éltem én át az elmondandó történeteket. Ugy adom majd elő őket, a mint azok a gyermekszoba csendjének közepette, a gyermek agyában visszatükrözöttek.

Élvezetes volt a felolvasás. Elmés, ötletes munka, tele szinnel, étellel és gazdag allegorikus vonatkozásokban, melyekben a szellem csak úgy csillogott.

Képeket mutatott be a régi Aradról, remek keretben, elragadóan kedves intim színezéssel, majd pedig megkapóan erős, jellegzetes vonásokkal. Egymásután gördültek a képek, melyek az akkori Aradot mutatták be, midőn egy emeletes ház építését bémulattal nézték az emberek; képek a régi jó időkől, midőn Arad egész lakossága egy melegen érző, egymáshoz szoruló nagy polgárcsaládot képezett. A felolvasást *mai tárczánkban* szószerint közöljük.

Az élvezetes felolvasás hatása alatt, melybe Vészi ringatta a városháza nagytermét, a hallgatóság, a mai modern Arad előkelősége, szeretettel és áhitattal gondolt vissza a régi egyszerű Aradra és annak még egyszerűbb lakóira.

A felolvasás befejezte után az egész közönség lelkesen tapsolta és éljenzte Vészi-t kinek sokszor egymásután kellett megjelennie a pódiumon.

A műsor többi száma méltán sorakozott az elsőhöz. *Farkas* Vilma kisasszony remek hegedűjátéka belopódzott a jelenlevők szívébe. A Bruch-koncert édes melódiában tova hömpölygő „Adagio“-ja tetszett legjobban, mivel éppen illett a termet uralgó hangulathoz. A közönség a műsorba illesztett számokkal nem elégedett meg. A kisasszony ráadásul *Wieniawsky* „Mazurkáját“ játszotta temperamen-tal. *Unger* Mór kísérte zongorán, a szokott diszkrét modorban.

Mély hatást keltett *Bechnitzné Szilágyi* Szeréna urnő szavalata. Az előadott „Virágregék“ minden egyes sorában a közvetlenül előtörő érzés hangja szólalt meg. És e közvetlenség és bensőség hatásához hozzájárult még a sötét színezetű, de rendkívül rokonszenves csengő organum és a művészi előadás, mely mindvégig megtartotta a költemény alaptónusát.

A zsur utolsó száma *Assael* Aranka urhölgy éneke volt. Az ő énekét már előnyösen ismerjük a szinpadról. Ma sem tévesztette el hatását a gyönyörű csengésű, sajátosan szép timbre-jü hang és az előadáson mindenütt átszivárgó meleg érzés. A „Szultán“-ból énekelte a románczot és a *Roxelane* keringőjét, majd pedig egyik szép magyar nótát, *Siebert* Hermina énektanárnő hatásos zongora kísérete mellett.

Vészi József felolvasása után maga is beállt „közönség“-nek és látható élvezettel hallgatta végig a műsor többi számát.

HIREK.

Farsangvasárnap.

— Karnevál búcsúja. —

Napkelet gyöngye . . . azaz hogy csörgő-sapkás fejedelem, jó karnevál herczeg, ég ved! Te halni mégy, hogy jövőre megint feltámadj, a mikor piros betűvel hív a kalendárium.

Nem illendő dolog, hogy a bucsuzás pilla-

natában kellemetlen igazságokat mondjanak egymásnak az emberek; de hál' Istennek, te nem vagy ember, jó Karnevál herczeg és azután a legkellemesebb hazugság is csak hazugság.

Mert, jó Karnevál, bizony szomorú az élet. Nagyon elbusulta magát a világ: egy kurta farsangra való jókedvet se tud magának összeszoporolni az emberiség. Szörnyen megkomolyodtak az emberek, annyira, hogy immár nem képesek komolyan venni a mulatságot. Vagy talán mondhatnám úgy is, hogy nagyon is komolyan fogják fel. Kétféleképen hangzik, de egyre megy. És ez az egy, a mire megy, a te uralmad népszerűsége, vidámsága, szégyen herczegem. Nagyon megkoptál, jó fiu; pedig, talán nem is te vénültél meg. Megvénülek az emberek. Am mindegy ez is; — ha a világ megvénül, a te lábaid reszketnek.

Kurta uralmad meglehetősen csendes volt és épen nem csapongó. Kevés volt a bál, kevesebb a jókedv és legkevesebb a táncz. A bál, mint „önczél“, rég csődöt mondott már, de ugylátszik, az a bizonyos égi hatalom, a mely a menyekben köti össze a sziveket, szintén nem reflektál már valami erősen a *Fehér Kereszt*, meg a *Központi* nagytermére. A szivek nem bálban keresik egymást, ráakadnak egymásra e nélkül is. A báli névsorok rettenetesen megrövidülnek és a báli esték rettenetesen meghosszabbodtak. Ugy látszik, a bállal szakítottak — a mamák; már pedig, a kit a mamák elejtettek, azt az istenek se állíthatják talpra. Mert a papa is valami, a leány is valami, de a mama, az minden.

Szegény Karnevál, a mamák levették rólad a kezüket. Alkalmasint nem munkálkodtál elég sikerrel a leányok keze körül. Még szerencséd, hogy halhatatlan vagy. A mit az idén elvesztettél, jövőre kipótolhatod, csak arra igy kezd, hogy legyen elég szószólód, a kik hajlandók — beszélni a mamával.

. . . Most pedig menj és — aludd ki magad. Legyen álmod könnyű, nyugalmad zavartalan, a minthogy a munkád se volt valami mozgalmas. Szerdán már itt a hamvazás és itt a bőjt. Az embereknek vezekelniük kell.

— A király tegnap délután tudvalevőleg Gödöllőre utazott s onnan esti 7 órakor tért vissza Budapestre. A király a gödöllői erdőben való rövid cserkészés után két hatalmas vadkant ejtett el. Ma este 6 órakor udvari ebéd volt. *Mária Valéria* főherczegnő férje, *Ferencz Szalvator* főherczeg ma éjjel 1 óra 6 perczkor érkezett meg a keleti express vonattal fővárosunkba. Hivatalos fogadtatás nem volt s a főherczeg megérkezése után főudvarmesterével egyenesen a palotába hajtatott.

A király a ma esti doktor-bálon való megjelenéséről *várattalanul lemondott*.

— *Desseffy* püspök a képviselőházban. Feltűnést keltett ma — mint tudósítónk táviratozza — *Desseffy* Sándor csanádi püspök megjelenése a képviselőházban. A püspök *Széll* Kálmán miniszterelnököt kereste fel és hosszú ideig tanácskozott vele. Azonnal megindultak a kombinációk, mi lehet ezeknek a tanácskozásoknak a tárgya. Hamar akadtak, a kik tudni vélték, hogy a dolog — *Ferencz Ferdinánd* főherczeg házasságával kapcsolatos. A trónörökös — mondták — bizonynyal *Desseffy* püspök adta össze *Chotek* grófnővel, s most erről referál a miniszterelnöknek. Erről a híresztelésről azonban hamarosan kiderült, hogy mese. A félreértésre az adott okot, mint a püspök egyik udvari papja mesélte, hogy mikor a trónörökös *Harencourt* grófnál vadászott, a püspök kérdést intézett hozzá, hogy

mikor fogadná el látogatását. Tisztelegni akart ugyanis a főhercegnél abból az alkalomból, hogy a püspöki megye területén tartózkodott. De Ferencz Ferdinánd tudatta a püspökkel, hogy télvíz idején ne fárassza magát a hosszú uttal. — Mig ezt így tárgyalták, kiderült, hogy a püspök Széll után Hegedüs Sándorral és Darányi Ignácczal is hosszasan tanácskozott. Ekkor azt mondták, a közeli bibornoki kinevezésről beszél a püspök. De ez sem volt igaz. Az igazi oka az volt, hogy a püspök bejelentette a kormánynak, hogy legközelebb a Bega folyó hajózhatóvá tétele érdekében nagy küldöttség jön Délmagyarországból a kormányhoz, s ennek jóakaratu meghallgatását készítette elő, mint Temesvárott székelő egyházi fő. — A kormány előre is érdeklődéssel fogadta a terveket.

— **Az osztrák-magyar bank új vezéremberei.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Kautz Gyulának, az Osztrák-magyar bank kormányzójának, visszalépése alkalmából kiváló érdemeiért az első osztályú vaskorona-rendet adományozta. A következő legfelsőbb kéziratok hírül adják, hogy a király dr. Kautz Gyulát, az Osztrák-magyar bank kormányzóját, ezen állásától saját kérelmére felmentette és dr. Lovag Bilinski Leon szolgálaton kívüli minisztert az alapszabályszerű időtartamra az Osztrák-magyar bank kormányzójává nevezte ki, végül, hogy Madarassy Pál valóságos belső titkos tanácsost és az Osztrák-magyar bank eddigi alkormányzóját újból az Osztrák-magyar bank alkormányzójává és Horváth Elemér miniszteri tanácsost és a magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság üzletvezető igazgatóságának elnökét helyettes alkormányzóvá nevezte ki.

— **Hogyan lehet a szegény embert agyonprotegálni.** A mezőhegyesi cukorgyár átlag mintegy nyolczszáz munkásnak ad foglalkozást, busás keresetet, s így valóságos jólétűje Csanád- és Aradmegye igen sok községének. Történt azonban, hogy Csanádmegye közigazgatási bizottsága szigorú ukázt bocsátott ki, melyben alaposan megrendszabályozta a mezőhegyesi cukorgyárat, kifogásolván, hogy az ott dolgozó napszamos munkásoknak nem áll rendelkezésükre jó, kényelmes lakás. A cukorgyár igazgatósága nem lévén abban a kellemes helyzetben, hogy óriási befektetések árán nyolczszáz embernek az eddigieknél kényelmesebb lakásokat építtessen: elhatározta, hogy jövőben csak a közelben fekvő Pitvaros községből fog napszamosokat alkalmazni, akik esténként haza mehetnek, s így lakásra szükségük nem lesz.

Már most mi történik? Az, hogy a csanádmegyei jó urak atyai gondoskodása folytán néhány száz szegény ember otthon tölti el majd éjszakáit a maga többé-kevésbé jó hajléka alatt, de kenyere az nem lesz. Egyszóval szabad éhen halnia, de csak padozott szobában.

Igy lehet a szegény embert agyonprotegálni.

— **Vészi József Aradon.** Vészi József országgyűlési képviselő, a *Budapesti Napló* főszerkesztője, ma Aradon időzött, hogy a *Kölcsey-Egyesület* meghívására megtartsa érdekes felolvasását. Vészi a déli vonattal jött meg, a vasutnál az egyesület elnöksége ünnepélyesen fogadta. A délutánt látogatásokkal töltötte. Este a *Fehér Kereszt*-ben tiszteletére társasvacsora volt, a melyen mintegy hetvenen vettek részt a helyi társadalom legelőkelőbb köreiből. A képviselőt Kertész Miksa dr. szép toasztban köszöntötte fel. Vészi az esti vonattal visszautazott Budapestre.

— **A Kölcsey-egyesület képsorsolása.** A *Kölcsey-Egyesület* mai zsúrja után sorsolta ki a *Nemzeti Szalon*-tól megvásárolt képeit. A sorsolásban a hatóság részéről Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester és Kovács Antal

rendőrhadnagy volt jelen. A sorsolási aktust *Varjassy* Árpád kir. tanácsos, a *Kölcsey-egyesület* elnöke nyitotta meg egy pár szóval s kérte fel *Fábián* Anna urhölgyet a számok kihuzására. Az urnából a következő sorrendben kerültek ki a számok: 1062, 2418, 3225, 2097, 1074, 528, 1395, 3274, 2245, 2106, 630. A tizenegy kisorsolt kép, mint azt már közöltük, a következő:

1. Csend. Kézdi Kovács Lászlótól. 2. Tenger. Szikszay Ferencztől 3. Vásár. Egerváry Potemkintől. 4. Vetélytársak. Egerváry Potemkintől. 5. Spanyol nő. Klammer Mariskától. 6. Téli táj. Helló Zsigmondtól. 7. Dunai részlet. Mendlik Oszkártól. 8. Kereszt előtt. Rubovics Márktól. 9. Kőbánya. Kende István-tól. 10. Tanulmány Edvi Illéstől. 11. Részlet a cigánynegyedből. Urhegyi Alajostól.

A még el nem adott, azaz megmaradt sorsjegyeket, melyek között nyerőszám is lehet. lepecsételték és ajándékként az alakulandó aradi *Képzőművészeti egyesület*-nek fogják átadni.

— **Előléptetett bíró.** A hivatalos lap mai számában olvassuk, hogy a király *Földes* János aradi kir. törvényszéki bírót a *hetedik* fizetési osztályba nevezte ki.

— **Részvénytársulatok közgyűlése.** Az *aradcsanádi gazdasági takarékpénztár* holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja saját gyűléstermében évi rendes közgyűlést, a melyre figyelemztetjük a részvényeseket. Ugyancsak holnap délelőtt lesz a *Széchenyi-gőzmalom* részvénytársaság közgyűlése is, a mely 10 órakor kezdődik.

— **Interpelláció egy öngyilkosságért.** *Miklós* Dániel hadbíró ezredes öngyilkossága a Ház legközelebbi ülésén interpelláció alakjában napirendre kerül. A szerencsétlen katona halálának a legkülönbözőbb okait kolportálják, csak egyben egyeznek ezek meg, hogy tudniillik valamennyiben szerepe van *Bolla* altábornagynak, a ki Miklós ezredesnek felelős valója volt a honvédelmi miniszteriumban. Az interpelláció *Bolla* altábornagy ellen fog irányulni, s ellene kér vizsgálatot.

— **Osztrák miniszterek nálunk.** Az osztrák miniszterelnök s a pénzügyminiszter ma Budapestre érkeztek. *Körber* jelentést fog tenni a királynak a Reichsrath tegnapi üléséről s a pénzügyminiszterrel együtt jelen lesz az Osztrák-magyar bank új kormányzójának esküdtételénél.

— **A huszár-kiállítás bezárása.** Az Iparművészeti Múzeumban levő huszárkiállítás iránt még mindig nagy az érdeklődés a fővárosban. A múzeumban állandóan ezer és ezer ember tolong, a bejáratnál pedig lovas és gyalogos rendőrök állnak kordont és csak időnkint engednek be egyes nagyobb csoportokat a múzeumba. A kiállítást a tegnapi nap folyamán 44000 ember látogatta, ma reggel 9 órától 11 óráig 18000 ember. Két nap alatt összesen 120,000 ember fordult meg az Iparművészeti Múzeumban. Ma délelőtt 11 órakor elzárták a kiállítást a közönség elől, mert 12 órától délután öt óráig csak a főrendiház és képviselőház tagjai és meghívott előkelő közönség nézhetette azt meg. Délután öt órakor újból megnyitották a kiállítást a közönségnek. Vasárnap délelőtt 9-től délután egy óráig a fővárosban állomásozó katonaságnak mutatják meg a huszárkiállítást. Hétfőn megkezdik a tárgyak csomagolását és aztán elszállítják azokat Párisba, ahol már megkezdtek a kiállítási termek rendezését.

— **Gurba — nagyközség** Gurba község képviselőtestülete elhatározta, hogy nagyközséggé alakulása iránt az eljárást folyamatba téteti. A kellő intézkedések már megtörténtek. Az iratokat is felterjesztették illetékes helyre. Valószínűleg ez év őszén Gurba már nagyköz-

ség lesz, egy rendszeresítő jegyzői állással.

— **Angol lóvásárlók Nagybecskerekén.** *Leyds* dr., mint közöltük volt, kifogást tett az ellen, hogy az angoloknak lovat adjunk háborus célokra, de azért még mindig ezrivel veszik angol megbízottak a magyar lovakat. Ma Nagybecskerekéről kapunk táviratot, hogy az ottani lóvásáron külföldi megbízottak az angol hadsereg részére ötezer lovat vettek meg. A lovakért igen magas árakat fizettek.

— **Gyilkosság a Csálában.** A pécska határában fekvő *Zsvrest* nevű erdőrészen ma egy férfi holttestére találtak, melyről azonnal megállították, hogy *gyilkosságnak* lett az áldozata. Arca és egész teste *iszonyuan össze volt szurkálva*, úgy, hogy össze kellett varrni, hogy valamelyes emberi formája legyen. A pécskai főszolgabíróság megindította a vizsgálatot, de eddig nem sikerült a holttest kilétét megállapítani. A főszolgabíróság értesítette az esetről az aradi rendőrséget is, mert nem lehetetlen, hogy aradi a szerencsétlen véget ért ember.

— **A királyné szobája.** A magyarok mai ipari művészetét a budapesten most megnyílt párisi próba-kiállításon hét szobaberendezés és többféle gyűjtemény mutatja be. Minda, ami ott van, igen szigorú izléssel van megválogatva, elannyira, hogy valódi iparművészeti remeklést tárul ott a szemlélő elé. Az összes szobák közt leggyönyörűbb, legfeltűnőbb a harmadik, mely eredetileg boldogult *Erzsébet* királyné számára készült a kormány megrendeléséből s mely a budai várak egyik szépsége és díszje lesz. Az eredeti magyar motivumú csarnokberendezést *Faragó* Odön tanár tervei szerint *Lengyel* Lőrincz aradi és szegedi csász. és kir. butorgyára készítette. A csarnok zöldre fényezett magyar kőrifából készült, úgy a mennyezet, mint a falak színes bőrapplikációval díszítvék s szokatlanul szép képet nyújtanak. A fővárosi sajtó osztatlan elismeréssel és dicsérrel emlékezik meg a *Lengyel*-czég remekbe készült munkájáról, a mi egyszersmind az aradi butoripar dicsérete is, a mely immár igen fényes polczra emelkedett.

— **Az oroszok ajándéka a buroknak.** A buroknak Európában a legnagyobb barátai az oroszok. Természetesen a közös érdek az oka. Az oroszoknak is nagyon jó volna, ha az angolok kikapnának. Buzdítják is a burokat, ahogy lehet. Legutóbb istenes érzéseikre apelláltak. — Mint Moszkvából táviratozzák, a troikó-szergeji kolostor gyönyörű egyházi zászlót és kehelytartót küldött a buroknak.

— **A közsénsztrájk vége.** *Zwickauból* táviratozzák, hogy a közsénbányászok sztrájkbizottsága ma kimondotta, hogy a sztrájkot megszüntnek tekinti. Evvel a határozattal vége lett annak a rettenetes állapotnak, amely *Zwickauban* hetek óta uralkodott a szegény bányászok között. Hétfőn már mind munkában lesznek és turják a fekete gyémántot a föld mélyén a mindennapi fekete kenyérért.

— **Kereskedők nyugdíja.** Az aradi kereskedők köre a kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak érdekében rokkantság és munkaképtelenség esetére *nyugdíjintézményt* tervez, melynek ez a vázlata: A kereskedők és alkalmazottak nyugdíjintézményének tagja lehet minden kereskedő és kereskedelmi alkalmazott 25 éves korától kezdve. A nyugdíj intézmény 500 korona évi járadékot biztosít tagjainak rokkantság és munkaképtelenség esetére; és pedig oly fentartással, hogy az illetőnek csak 10 évi befizetés után van igénye nyugdíjra és pedig: a 11-ik tagsági évben beálló rokkantság vagy munkaképtelenség esetére az 500 korona 40 százaléka 192 korona, a 12-ik évben 42 százalékra 201 korona 60 fillér, a 13-ik évben 44 százalékra 211 korona 20 fillérre, szóval a nyugdíj 2 százalékkal évenként növekszik, míg a 41-ik évben a teljes 500 korona összeget eléri. A 41-ik tagsági évvel a befizetés megszűnik, de a nyugdíj csak rokkantság vagy mun-

kaképtelenség esetében tétetik folyóvá. Az évi befizetés 500 korona minimális biztosítási összeg után 24 korona, amely havonként fizetendő és pedig az alkalmazó cég által 12 korona, a biztosított tag által 12 korona, összesen évenként 24 korona. A fenti minimális 500 koronára való biztosítás kötelező minden 25 éves kort elért kereskedőre és kereskedelmi alkalmazottra. Jogában áll azonban minden tagnak magát a fenti összeg ötszöröseig biztosítani, de amely magasabb biztosítási összeg után járó prémiumok kizárólag a biztosítottat terhelik, pl. ha valaki kétszeresre biztosít, ezután fizet havonként: az alkalmazó cég á 1 korona: 12 korona, a biztosított tag á 3 korona: 36 korona, összesen 48 korona egy évre. A magasabb nyugdíjra biztosított tagnak joga van biztosítását a minimális kötelező összegre le is szállíttatni, ami olyképp történik, hogy a minimális összeg felül történt biztosítási prémiumok kamat nélkül visszatérítetnek. A nyugdíj senkire át nem ruházható, el nem zálogosítható, le nem foglalható. A kereskedők, illetve a főnökök, a prémiumokat egészen sajátjukból fizetik.

— Az aradi ereklyemúzeum figyelmébe ajánlja B. H. következő értesülését: A Horvátországban Óloesében állomásozó *Jellasics* nevét viselő 78. gyalogezred lomtárában a minap egy összetépett, szinehagyott magyar zászlót találtak. A méltatlan helyre került zászló foszlányain a régi fölírásnak ez a töredéke olvasható:

... adságért (szabadságért) ... mányért (alkotmányért), Zrinyi gyalog ... (Zrinyi gyalogság). Győzni vagy hal ... (Győzni vagy halni.)

A zászló közepén arany buzogányt tartó vitéz képe látható, bizonyosan Zrinyié. A zászlót, mely a szabadságharcz idején juthatott az ezred kezébe, figyelmébe ajánljuk a kolozsvári és az aradi ereklyemúzeumoknak.

— **Diszkard Joubert tábornoknak.** Kolozsvárról távirja tudósítunk, hogy a város polgársága körében mozgalom indult meg, hogy *Joubert* tábornoknak egy *diszkardot* küldjenek. Az aláírásokat tegnap kezdték meg.

— **Inspekciós hölgyek.** A múlt héten a szegénytanulók konyhájában felügyelő hölgyeknek segédkeztek: *Simay* Ilona és *Gábris*, *Laczay* Boriska kisasszonyok. A jövő héten felügyelnek *Löcs* Rezsóné és *Haberéger* Györgyné urnók.

A népkonyhában e héten felügyelni szivesek lesznek: Dr. *Steinitzer* Pálné, *Preisach* Vilmosné és dr. *Wiener* Gyuláné urnók.

— **A Szendrey Mihály czilindere.** Kassán tegnap az *Otthon-t* adták *Szendrey* Mihály, a jovialis direktor, ebből az alkalomból a következő józú történetet elevenítette fel:

— *Jászay* Mari vendégszerepelt Aradon s először az *Otthon-ban* lépett fel. Tudvalevőleg Magda a nagy tragikának legkiválóbb alakítása s ezért súlyt helyez arra, hogy az egész előadás kifogástalan legyen. En Kellert játszottam s *Jászay* már jó előre figyelmeztetett, hogy ne csináljak valami ügyetlenséget, mert baj lesz. Különösen a negyedik felvonás nagy párjelenetet ajánlotta figyelembe, mert — ugymond — ha a partnere ügyetlenül játszik, e jelenetnél a közönség nevetni szokott. Az előadás kitűnő volt, az első és második felvonás után valóságosan ünnepltek a művésznőt. Jön az utolsó felvonás nagy jelenete. Belépek s kezdetét veszi a jelenés. Az asztal mellett Magdával szemközt ülünk s beszélgetünk. Czilinderemet az asztalra tettem, de egy hibás mozdulat következtében az leesett a művésznő ruhájának uszályára. *Jászay* szerepébe elmerülve, nem vette észre, én pedig nem akartam lenyulni a kalapért, nehogy komikus hatást keltsék. *Jászay* a beszéd hevében felugrik az asztaltól s jár-kei, de a czilinder megmaradt a ruhája hosszú uszályán s úgy vitte maga után mindenfelé. A közönség óriási kacajba tört ki. A művésznő nem tudta mire vélni a kacagást s idegesen megállt, tépdeste a zsebkezdőjét. Végre meglátta a czilindert. Olyat rugott rajta, hogy százfélé repült. Természetesen erre még foko-

kozódott a kacagás s az utolsó felvonást egészen elejtették.

— **Lucaciu névbitorlója lefotografáltak.** Megirtuk tegnap, hogy *Nass* Hermann miképen gyűjtött a Marosmenti románság körében, mint *Lucaciu unokája*. Az aradi rendőrség leleplezte, ma pedig lefotografáltatta a csalót. *Nass* igen vigan ült a fotografáló gép elé és mikor megtörtént a felvétel, oda fordult *Rónai* őrmesterhez:

— Kérek én is egy képet.

A család gyűjtője, melyet lefoglalt a rendőrség, igen érdekes. A legnagyobb összeggel *Radu* Demeter lugosi román püspök szerepel rajta, ki 50 forintot adott a „németországi tanulmányok folytatására“, amit *Nass* gyűjtése okául előadott.

— **Gyermekholttest a csatornában.** Nehány nap előtt hire járt, hogy a Deák Ferencz-utca 36. számú ház csatornájában egy a fejlődés hatodik hónapjában levő gyermeket találtak. Mint értesülünk, az egész dologból semmi sem igaz, mert, mint kiderült, a csatornában valami állati hulladékok lettek csak.

— **Szakelodás a munkásoknak.** Az aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye vasárnap, február hó 25-én a városháza dísztermében tartja tizenötödik szórakoztató és szakelodását. Műsor: 1. A völgyi rózsza. *Hermestől*. Eneklir az Aradi Munkásdalgylet. (*Karnagy: Náhlik* Antal ur.) 2. Egy gondolat bánt engemet. Költemény. Szavalja *Ponta* Péter ur. 3. Szakelodás: A földrengésről. Tartja *Lejtényi* Sándor kir. főgymnasiumi tanár ur. 4. Az örült. Költemény. Szavalja *Blum* Imre ur. 5. Az erdő alkonya. *Schmoltzertől*. Eneklir az Aradi munkásdalgylet. (*Karnagy: Náhlik* Antal ur.) Kezdeté delután 4 órakor.

— **Baleset a waggongyárban.** Az aradi waggongyárban súlyos szerencsétlenség történt tegnap. *Bodó* József kovácsot egy másik munkás dolog közben kalapácsával véletlenül úgy fejbe vágta, hogy a szerencsétlen ember eszméletlenül terült el a földön. *Bodót*, ki sokáig nem tért magához, a közkórházba szállították.

— **A kitiltott szarvasmarhák.** A Magyar Távirati iroda jelenti: Az osztrák-magyar szarvasmarhának a párisi kiállításból való kitiltására vonatkozólag megjelent hírlapi közlemények félreértésekre szolgáltatathatnak okot, a mennyiben úgy tüntetik fel a francia kormány tilalmát, mintha annak éle tisztán Ausztria-Magyarországra, illetőleg annak marhatenyésztése ellen irányulna. A kitiltás, mint értesülünk az összes keleti államokra, ugymint Oroszország, Törökország, a Balkán-államok és Ausztria-Magyarországra vonatkozik. Mint értesülünk illetékes helyről felvilágosították a francia kormányt, hogy Ausztria-Magyarországon 27 év óta a szarvasmarha állományban keleti pestis nem pusztított és hogy a magyar szarvasmarha egészség tekintetében vetekszik bármely európai állam szarvasmarha állományával. Azt hiszik, hogy a francia kormány a tilalomnak Ausztria-Magyarországra vonatkozó részét fel fogja oldani.

— **Meggyilkolt uzsorás.** Egy szűkszavu távirat jelenti: *Varga* János *bagosi* dúszgazdag uzsorást ma este meggyilkolták. A gyilkosok elmenekültek.

— **Az egyetlen lakó.** Csöndes és kihalt most napok óta a szegedi államfogház. Főnnállása óta ritkán fordult elő, a mi most eseménye az államfogháznak, hogy t. i. csaknem egészen üresen áll. A napokban több államfogholy mondott búcsút a fogháznak és csupán csak egy társuk maradt ott lakónak. Az államfogház egyetlen lakója *Rigó* Ferencz, a ki párviadalért ül három hónapot. Ebben a hónapban egyedül marad az államfogház egyetlen lakója. Mit tehet ő ebben az esetben? — azt, a mit a többi *rigó*, mikor árván marad: busan füttyül magában.

— **Eljegyzés.** *Kohn* Mór zenekari őrmester a cs. és kir. 33-ik gyalogezrednél, eljegyezte *Kovács* Mariska kisasszonyt *Lippáról*.

— **A kik a jó izlés hívei,** azok férfi divat cikkek bevásárlását *Porter* Vilmos koronás áruházaiban fogják eszközölni Aradon, az *Andrássy-téren* a Központi szálloda épületében. Divatos tiszta selyem nyakkendők sehol sem vásárolhatók oly rendkívül

jutányos árban, mint *Porter* Vilmos koronás áruházaiban.

— **A petróleum áldozata.** A petróleummal való vigyázatlan bánásmódnak megint áldozata esett. *Pollák* Ede budapesti fűszerkereskedő-inas gazdájának, *Weisz* Lipótnak pinczeraktárában ma petróleumot töltögetett több edénybe. E közben ruháját is leöntötte. Hogy megszáritsa, a szerencsétlen gyermek égő gyertyát tartott ruhájához, amely pár pillanat alatt tüzet fogott. Rémuló sikoltozással futott föl az udvarra, de mikorra a házbellek vizet pokróczokkal eloltották égő ruháit, a szegény fiu annyira összeégett, hogy haldokolva került a Rókus-kórházba.

— **Magyar név.** *Jóni* Márk kunhegyesi illetőségű aradi lakos vezetéknévénél „*Jónás*“-ra kért változtatást a belügyminiszter megengedte.

— **Jótekonyság.** *Özv. Boros* Bóniné urnó egy bődön zsirt, *özv. Laczay* Józsefné urnó két zsák burgonyát adományozott a szegény tanulóknak, mely emberbaráti cselekedetökért ez uton is köszönetet mond: *Hauser* Károlyné, egyesületi elnök.

— **Elveszett aranyóra.** A Baross-parktól a keményítő gyárig terjedő utvonalon elveszett egy arany óra, láncostól, zsuzsukkal. A megtaláló ezideig nem jelentkezett, de a rendőrség nyomára jött már egy nő személyében annak, ki az órát elvesztő hölgyet, ki másodmagával sétált, követte. Jo lesz, ha az illető még idejekorán a rendőrséghez juttatja az órát.

— **Jótekonyság.** A siketnéma-iskola segítő alapja részére a következő adományok érkeztek be a polgármesteri hivatalba: *Pusztai-Szent-Tornya* községtől 10 kor., *Felső-Tóth* község előjáróságától 1 kor. 80 fill. és a hódmező-vásárhelyi takarékpénztártól 10 kor. E nemeslelkű adakozóknak ezen a helyen is hálás köszönetet fejezi ki a felügyelő-bizottság elnöksége.

Az elmúlt héten a népkonyha javára *Holländer* Ignáczné urró 5 koronát és *Hegedüs* Lászlóné urnó 10 koronát adományoztak. A nagylelkű adakozók fogadják hálás köszönetünket. Az elnökség.

A szegény tanulók javára f. évi január hó 13-án rendezett közvacsora jövedelmét az elnökhöz küldött adományok által a következő emberbarátok voltak szivesek növelni. Az aradi első takarékpénztár tek. igazgatósága 100 koronával, *Özv. Ferencz* ur 80 koronával, *Kabbabó* Jolán urnó (*Talpas*) 5 koronával. Fogadják a jölelkű adakozók hálás köszönetünket. *Özv. Hauser* Károlyné, egyesületi elnök.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő ural (*Szabadság-tér* 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Pártoljuk a hazai ipart.** A maga nemében páratlan az az eredmény, melyet a fumei cacao és csokoládégyár rövid idő alatt elért. Nem is csoda, hiszen az összes külföldi gyártmányoknál jobb és kellemes íze, tisztasága miatt általános kedveltségnek örvend a fumei csokoládé és a fumei cacao. A háziasszonyok, kik mindenfajta csokoládét és cacao-t próbáltak már, mind azt mondják: mégis csak legjobb a fumei csokoládé és cacao 1870

— **x— Hazánk fejlődése** függ a magyar ipar támogatásától. Mindenki használja tehát fogainak tisztítására, szájának frissítésére a *Thymol* fogcsemet, mely világhírű magyar gyártmány a legkiválóbb fogtisztítószer, fehériti és konszerválja a fogakat. Felülmúlja az összes ily készítményeket, igen olcsó, üdít és mindig friss. 1 tubus 60 fillér. Kapható mindenütt. 6 tubusdiszes dobozban 3 kor. 60 fillér bérmentve. Egyedüli készítő és főszétküldési raktár: *Schwartz* illatszergyára, hygien, kosmet, laboratórium Budapest, *Damjanich-utca* 18. Főraktár: *Vojtek* és *Weisz* gyógyszerunagykereskedésében. 2507

— **x— Nélkülözhetetlen házigyógyszer a Pserhofer-féle vértisztító labdacok,** melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghíresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés, gyomorhaj, kólika, ideges fejfájás, sápkór stb. betegségeknek. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja e labdacokat, melyek számtalan esetben csodás hatásuaknak bizonyultak. 1 tekercs, mely 6 doboz á 15 labdac, 1'05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1'25 frt-ért, 2 tekercset 2'30 frt-ért, 3 tekercset 3'35 frt-ért küld bérmentve *Pserhofer* J. gyógyszerháza, Bécs I. *Singertstrasse* 15.

— **x— A szegények fillére.** A budapesti poliklinikai sorsjáték mindinkább, épp a közönség leg-

távolabb rétegeiből óriási érdeklődést ölt magára, mit a tényállás is bizonyít, mivel százakra rugnak a kezeléséhez naponta keérkező rendelmények egyes sorsjegyekre. A kisebb állású tisztviselők, kereskedők, alkalmazottak szívesen áldoznak fel a rendkívül nemes célra megtakarított fillérjüket s még sok százat számlálnak a papságnak ama tisztelt képviselői, kik egy sorsjegy megvétele által nem annyira a nyereség lehetőségé akarják megszerezni, mint szerény adományukkal az emberszeretet egyik legmagasztosabb munkálkodásához hozzájárulni ama ideális munkálkodáshoz, melyet a Poliklinikai Egyesület feladattá tűzött ki magának. Mindenesetre követik azon genialis példát, melyet nekik s minden emberbarátuknak az Egyesületnek nagykegyelmű védnökhelyettese, Schlauch Lőrincz dr. bibornok Ó Eminentiaja nyújt, egyház fejedelmink koronájának e fényes disze, Istennek szolgálja szent irás szerint. Nagy és értelmes a gondolkodásban; nemes és meleg érzelmeiben, kegyes és bőkezű az adományban. Egyébiránt a sorsjáték egynéhány nap mulva végére jár. Márczius 6-án tartatik meg az utolsó húzása, melynél több és jelentékenyebb nyeremény jut kisorsolásra, mint az előző öt húzásában együttesen. Ezek között a 100.000 korona értékű nagy főnyeremény és nagyszámu 5.000 koronáig emelkedő melléknyeremények. A míg a csekély készlet tart sorsjegyek darabonként csak egy koronáért a rendes elárúsító helyeken kaphatók.

LEGUJABB.

(Lapzártakor érkezett telefon-jelentések.)

Cronje nem adta meg magát.

Budapest, február 24. (éjjel 2 óraker.) E perczig Londonból, nem erősítették meg hivatalosan azt a hirt, mintha Cronje seregével együtt letette volna a fegyvert. Az utolsó távirat Transzválból csütörtökön érkezett Londonba s abban azt tudatták az angol táborból, hogy Cronje neje megérkezett a bur táborba, hogy férjét rávegye a kapitulációra. Cronje nem teljesítette neje kérelmét, hanem tovább folytatta a védelmi harcot, várva az egyre jobban közeledő segítséget.

Megállapították, hogy a Cronje kapitulációjáról szóló hirt a bécsi *Neue Freie Presse* röpitette világgá egy Brüsszelből jött távirat alapján.

Mindezekből kétségtelennek látszik, hogy Cronje folytatja a harcot s a megadásra vonatkozó hir egyszerűen valótlan.

Luccheni merénylete a fegyházban.

Budapest, február 24. Királynénk gyilkosa, az életfogytig tartó fegyházra ítélt Luccheni — mint késő éjjel érkezett telefon tudósításunk jelenti — ma merényletet követett el a fegyház felügyelője ellen. Luccheni a merényletet egy nagy sardiniás dobozról letépett s megélesített lemezzel követte el, oly módon, hogy *felévágott a felügyelőnek, akit súlyosan megsebesített, s bizonyára meg is gyilkolt volna, ha a közelben levő őrség idejekorán közbe nem lép s le nem fogja a megvadult anarkistát.* Luccheni a merényletet afeletti haragjában követte el, mert a felügyelő két anarkistának multkorában történt szökése óta megszigorította a fegyház-rendet s így minden reményét elvesztette arra nézve, hogy börtönéből megszökhesse. A merényletöt lánczra verték s már a legközelebbi napokban itélkezni fognak felette ez újabb bűnéért.

TANÜGY.

(—) Választás a segélyalap bizottságban. Az aradi tanítók segélyalapja ma rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a megejtett választáson

több változás történt a tisztikarban. Elnök lett: *Bokor Alajos*, alelnök: *Szathmáry István*, titkár *Maurer Károly*; a kezelő bizottságba beválasztották *Szilágyi Györgyöt*.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 25. A nagy-butyini szegény gyermekeket felruházó egyesület műkedvelő színelőadással és társasvacsorával egybekötött táncestélye (Kaszinó.) — A gyoroki önkéntes tűzoltókar táncvigalma.

Február 26. A filharmonikusok tréfás estélye (Fehér Kereszt.) — Táncvizsgalom Paulison (Nagyvendéglő.)

Február 27. Ronacher-estély a várbeli tiszti kaszinóban 1/2 9 óraker.

Márczius 3. A mérnök- és építész-egyesület táncmulatsága (Központi szálló.) — Táncestély Pécskán (Hellerszálloda.)

Márczius 5. Az aradi cigányzenészek táncvizsgálma (Kass-vendéglő.)

Márczius 10. A kisjend-erdőhegyi kaszinó műkedvelő zeneestélye.

Próbabál a Keresztben.

A jövendő bálozói kóstoltak bele a bál hangulatba ma este a Fehér Kereszt nagytermében, hol *Buday Ida* táncztanítónő tartotta próbabálját. Ezt a nevet a multság csak annyiból érdemelte meg, hogy a fiatal bálozók itt kezdték meg a parketten való életet, mert ami a tánczot illeti, abban olyan otthon voltak, mintha már az igazi, nagy bálak népe lennének. A fiatal növendék-kisasszonyok, s az iskolás lovagok elegánsan, annak igazi módja szerint mulattak ott ma este s teli varázsoiták a fényes nagy termet az ifjuság rózsaszínű, mosolygó hangulatával.

Tizenegy óra felé, mikor már valósággal nyüzsgött a bálterem a sok tánczostól, egyszerre nagy kört formáltak a párok s a parketten kedves látványosság kezdődött: a növendékek magán tánczai.

Először egy fehér parókás kisasszony *Paul Mártha* s egy puderes haju rokkokó gavallér *Scrainka Frigyes* járták a menüettet, az ahoz illő elegáns gráciával. Ezután a „pipacsok“ neve alatt fantasztikus táncz következett, melyet *Török Aranka*, *Csepreghy Irén*, *Muskát Lujza*, *Kilényi Margit*, *Denhof Anna*, *Kohn Irén* és *Bruszt Bella* lejtettek precíz összetanultsággal. Végül *Cziráky Róza* mutatta be a magyar szót, magyaros tüllel, kecsesen tánczolva. Mindannyian tanuságot tettek tanítónőjük, *Buday Ida* urhölgy buzgalmáról és jó izléséről.

A magán tánczok után tovább folyt a multság, melyben nagy szerepe volt a próbabálok hagyományos szép kottilionjainak. Ebből némely ifju tánczos annyi fényes kottilioncsilaggal, éremmel került ki, mint valami ágyufüstben megőszült generális.

A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Leányok: Amígó Janka, Ambrus Anna, Bérczy Eta, Bródy Hermina, Bíró Margit és Irén, Brust nővérek, Csepreghy Irén, Buchwald Juliska és Zelma, Csatlós Ilona, Cziráky Róza, Dusek Ilona, Denhof Annuska, Deutsch Lujza, Czirkál Margit, Erneyi Jenni, Fránkl nővérek, Guttmann Berta, Grumáz Mariska, Gruber Margit, Hecht Juliska, Hendl Vilma, Herzog nőv., Hesz Etelka, Klinger Mariska, Kellner Gizella és Hermina, Kovács Riza, Kopetkó Ilona, Kresz Vilma és Erzsike, Kohn Irén, Kilényi Erzi és Margit, Kuliner Margit, Löwy Szidi, Lövenstein Róza és Malvin, Millig Giza, Máday Hermina, Muskát Lujza és Szida, Metzner Giza, Meisztrovits nőv., Maresch Ilonka és Jusztin, Mittelmán nőv., Milinavits Malvin, Makrai Amália és Teréz, Mittelmán Dóra, Neidenbach Anna és Katicza, Natland Matild, Paul Márta, Stramberger Malvin, Somogyi Mariska, Spitzer Ilonka, Steinitzer Elza, Scrainka Emmi, Thumidálszki Irma, Török Aranka és Vilma, Vas Anna, Verner Karola, Varga Ibolyka, Weisz Regina, Záray Margit.

Asszonyok: Amígó Józsefné, Billich Miklósné, Bogsán Károlyné, Bíró Dánielné, Bérczi Alajosné, Csatlós Ignáczné, Cziráky Alajosné,

Csepreghy Mihályné, Csik Jánosné, özv. Dusek Ferenczné, Denhof Sándorné, Erneyi Gyuláné, Elster Ignáczné, Grumáz Geróné, Gantner Nándorné, Guttmann Sándorné, Guttmann Simonné, Horváth Andorné, Herold Gyuláné, Hoschek-Schlosser Antalné, Hendl Odónné, Herzogné, Klinger Józsefné, Kellner Ignáczné, ifj. Kopetkó Károlyné, Kresz Ferenczné, Kilényi Jánosné, Kresz Károlyné, Kohn Edéné, Kuliner Dezsóné, Lázár Gyuláné, Löwy Mórné, Maresch Gyuláné, Muskát Miksáné, Molitórisz Gusztávné, Millig Mátyásné, Nyáry Vilmosné, özv. Nágel Gyuláné, Neidenbach Józsefné, Nádray Aurélné, Rosmanith Gézáné, Steinitzer Józsefné, Somogyi Ágostonné, Spitzer Márkusné, özv. Sántay Lajosné, Seres Jánosné, Spitzer Jakabné, Scrainka Lajosné, Strumberger Józsefné, Singer Henrikné, Török Lajosné, Vargáné-Irámfy Paula, dr. Vass Sándorné, Vértés Henrikné, Weisz Henrikné, Werner Károlyné, Záray Odónné.

(=) A waggongyári magyar dalkör ma este tartotta a Központi szálló nagytermében multságát, mely kitűnő hangulatban, szép sikerrel folyt le. A táncz előtt a következő műsor került előadásra:

1. Goll János: „Leánybarátság“ polka, férfi kar zongora kísérettel, előadta a *dalárda*. 2. Suppé: „Költő és paraszt“ vonós-ötös, előadták: *Holcz József*, *Robitschek Samu*, *Szegő Sándor*, *Meyer Ede* és *Scherhag Ernő*. 3. Lányi: Magyar népdalok, előadta a *dalárda*. 4. Huber Károly: „Király induló“ férfi kar, előadta a *dalárda* és a *waggongyári tüzoltó zenekar*. Karnagy: *Szilágyi Gyula* ur volt. A program minden számát zajosan megtapsolták. A hangverseny után táncz következett, melyen a következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: Wappel Viktorné, Rózsa Gézáné, Tumó Lajosné, Magasiné, Alacs Jánosné, Selwaldné, Nagy Józsefné, Szabó Antalné, Péczely Sándorné, Bíró Tanácsné, Baksai Károlyné, Osztermanné, Rajka Józsefné, Jaklicsné, Bojtos Julia, Petykó Gézáné, Hajnalné, Kardos Istvánné, Pejcsikné, Muzslainé, Nagy Antalné, Szépné, Hauserné, Stocklozsáné, Váradiné, Hettenbacherné, Sándorné, Groherné, Szabóné, Pirovskyné, Balázsné, Wanyekné, Erdélyiné, Borbélyné, Géhlé, Köllerné, Wolfchmiedné, Szabóné, Bercsikné, Kovácsné, Kernné, Biróné, Szöllnerné, Seprényiné, Ottné, Lehoczky Györgyné, Lehoczky Ferenczné, Váriné, Klecknerné, Simonné, Nágellné, Reichmanné, Kleinné, Grögrerné, Bécsiné, Mészárosné, Muszka Imréné, Wesper Oszvaldné, Szathmáryné, Valentáné, Zachariásné, Orményiné, Kohn Aronné, Szentlélekiné, Hofferné, Brinzainé, Vodárné, Nagy Károlyné, özv. Wagnerné, Vládné, Merzné, Koppaurnerné, Reinischné, Auerné, Irsáné, Bihascsyné, Lukácsné, Brunnerné, Lengyelné, özv. Tenczlingerné, Schmidtné, Janeusekné, Schletné.

Leányok: Windháb Katicza, Sohlmann Málcsi, Péczely Mariska, Szives Rozália, Kurcz Ilonka, Muzslai Katicza, Hauser Mariska, Nöbl nővérek, Osztermann Annuska, Hettenbacher Etelka, Szerénke Erzi, Sárny Gizella, Deák Teréz, Deák Ilon, Deák Etel, Nagy Giza, Strigán nővérek, Petykó Aranka, Hulcz Józsa, Sándor Esztike, Jochnál Juliska, Kuzmann nővérek, Koncz Teréz, Szabó Ilona, Pirovskyné Anna, Szabó Katicza, Balázs Erzsike, Erdélyi Ilon, Valenta Vilma, Wanyek Paula, Láng Józsefné, Ardelán Mariska, Cseke nővérek, Köller Ninuska, Ernst Mariska, Szabó Juliska, Lencsek Gizella, Bercsik Teréz, Himler nővérek, Szabó Mariska, Szabó Ilon, Szabó Anna, Kern Etel, Bíró Julis, Frank Jozsefné, Ott Mariska, Tamás Róza, Kronberger nővérek, Vary Emma, Klekér Margit, Kunest Ilon, Tarnóczy Mariska, Rákóczy Anna, Wágner Mariska, Wald Hermin, Kulin Etel, Felföldi Rozika, Tumó Ilon, Baja Ilon (Temesvár), Pálinkás Clementin, Bleyer Irma, Nagela Paulin, Schlesinger nővérek, Steiner Ceczil, Szilágyi Mariska, Pálmai Ilonka, Pálmai Mariska, Pettkó Erzsébet, Goldstein nővérek, Merffy nővérek, Fonyó Rozika, Brunner nővérek, Wágner Betti, Brinzay Emília, Gavrilovics Juliska (Battonya), Wágner nővérek, Vlád Teréz, Guba Erzsike, Müllauer Róza, Merz Jolán, Brunneker Vilmos, Rózsa Teréz, Bihacsi Mariska, Balázs Erzsébet, Ládini Mariska, Seprényi Juliska, Czibula Erzsike, Lukáts Boriska, Brunner Klára és Irma, Straub Ella, Keleti Teréz, Szabó Gizella, Ja-

nausek Gizella és Matild, Schlett nőv., Mayer Róza, Pettkó Erzsébet, Reichmann Teréz.

A mulatságon a waggongyári zenekar és Gyurkovics András bandája játszott felváltva.

(=) **Bál Borosjenőn.** A borosjenői fiatalok folyó hó 22-én jól sikerült mulatságot rendezett. Volt műkedvelői előadás is, melyet szép számú néző közönség élvezett végig. A színi előadást táncz követte, melyben a következő hölgyek vettek részt:

Leányok: Sárossy Gizi, Léizer nővérek, Keresztessy nővérek, Pollák Emma (B.-Csaba) Klein Fánika és Marcsa (Pankota) Streiberger Jolánka, Szabó Erzsike (Ternova), Zöldhegyi Mariska, Kerényi Stefike, Deutsch Hermína, Ursita nővérek, Ressi Anna, Koricsáner Erzsike stb.

Asszonyok: Sárossy Istvánné, Leizer Jánosné, Keresztessy Ferenczné, Nante Lajosné (B.-Csaba), özv. Klein Simonné (Pankota) Streiberger Jánosné, Karlik Józsefné, Szabó Mártonné, Deutsch Lipótné, Duffek Kálmánné, Pataki Józsefné stb.

(=) **A kisjenő-erdőhegyi kaszinó** építési költségeinek javára márczius hó 10-én műkedvelő zene-estélyt rendez. Kezdet: Este pont 8 órakor. Személyjegy: 2 korona. A hangverseny után társas-vacsora és táncz. Műsor: 1. a) Schuman „Czigányélet” b) „Szökő-kutnál” Négykézre előadják: Zechmeister Sándorné urasszony és Aistleitner Hugó ur. 2. a) Rubinstein: „Asra” b) Tarnay: „Milióra”) Eneklí Edes Elemérné urasszony. 3. Hoffman: „Caprice kerिंगó”. Zongorán előadja Mann Frida urleány. 4. * * * Monolog. Előadja Szenes Gáborné urasszony. 5. Beriot: „Ballet ábránd.” Hegedűn zongorakísérettel előadja Paikert Henrik ur.

(=) **Czigánybál.** Az aradi cigányzenészek márczius hó 5-én a Kass-féle vendéglő termében zártkörű tánczvigalmat rendeznek. Belépti-díj: személyjegy 1 korona 60 fillér családjegy 3 korona 20 fillér. Kezdet: este 8 órakor.

SPORT.

+ **Vivóklub Aradon.** Holnap, vasárnap délelőtt 11 órára több sportember értekezletet hív össze a Millenium sörccsarnok külön termébe, hol egy vivóklub alapítása felett fognak tanácskozni. Az a cél, hogy Maione Vincenzót, az Aradi Athletikai-klub vivómesterét, kinek a klubbal való szerződése évenként csak a téli szezonra szól, állandóan Aradon tartásák.

+ **Az aradi atlétikai klub** holnap, vasárnap délután football játékot tart a wagyongyár melletti mezőn. Találkozás délután 2 órakor a Központi kávéházban.

TÖRVENYKEZÉS.

Gyilkossággal vádolt orvos.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 24.

Sonnenberg Paula, egy ismert ujbpesti uri család leánya, tavaly augusztusban gyermeknek adott életet. Hogy pedig a golya látogatása valahogyan tudomására ne jusson az édesapjának, Z. J. dr. ujbpesti orvos, a gyermek természetes apja, állítólag azt a tanácsot adta neki, hogy tegyen az ujszülött szájába egy rongyot, a mitől meg fog halni.

A beteg anya, izgatott állapotában csakugyan így is tett, Sonnenbergné pedig törvénytelen kis unokáját beledugta egy fazékba s a filatori gátnál a Dunába dobta. Ezt azonban egy rendőr észrevette. Kérdőre vont a nagyanyát, aki úgy neki, mint a vizsgálóbírónak töredelmesen megvallotta bűnét.

Mig az anya ellen gyermekölés miatt indult meg a vizsgálat, addig Sonnenbergné és Z. drt. gyilkosság büntetvével vádolta, s a kihallgatás után az orvost vizsgálati fogságba helyezte. A budapesti törvényszék azonban fogta az összes iratokat, s átküldte a pestvidéki törvényszékhez, mert a bűncselekmény Ujbpesten követetett el. A pestvidéki törvényszék nem fogadta el az illetékességet, s az iratokat felterjesztette a kir. ítélőtáblához, mondván, hogy

Ujbpest csak 1900. január 1-től fogva tartozik a pestvidéki törvényszékhez, a bűncselekmény pedig 1899. augusztusban követetett el, amikor még Ujbpest a budapesti kir. törvényszék hatáskörébe tartozott. A törvény pedig visszamenőleg nem intézkedik.

A budapesti kir. ítélőtábla a minap döntött ebben az illetékességi kérdésben, s megállapította a budapesti kir. fenyítő törvényszék illetékességét, azzal a megokolással, hogy a budapesti törvényszék még a terület átcsatolás előtt megindította az eljárást, s minthogy annak abbahagyására semmiféle rendeleti intézkedés nem történt, az eljárás folytatására és befejezésére a budapesti kir. törvényszék volt illetékesnek kimondandó.

A szenzációs perben közelébb megtartják a végtárgyalást.

§ **Az aradi adóhivatali panama.** Jeleztük a minap, hogy Bács Nándor, Scheinberger Mór és társai ismeretes bűnperében a másodbírósi ítélet már a kuria előtt van. Bolgár Emil kuriai bíró, az érdekes bűnper előadója, annyira áttanulmányozta és előkészítette már az ügyet, hogy e hó végére ítélet volt várható. Budapesti tudósítónk ma azt táviratozza, hogy a kuria márczius hó közepén, 15-ike táján fog csak az aradi adóhivatali panama vádlottainak sorsa felett dönteni, mert az V-ik tanácsból ez idő szerint három kuriai bíró beteg, kettő pláne Arcoban üdül.

§ **Csalárd bukás.** Jurincsek János volt borosjenői kereskedő hamis bukás büntetvével vádolva állott az aradi törvényszék előtt a vád szerinti büntésével S. M. aradi nagykereskedővel. Jurincsek még 1893-ban került csődbe s mikor tudta, hogy fizetésképtelen, árukészletét S. M.-nél raktározta el. Felelősségre vonatván, azzal védekezett, hogy az áruk nála S. M.-től bizományban voltak, de kiderült, hogy Budapesten, Bécsben, Brünnben a maga részére vásárolt nyakra-főre. A mai végtárgyalás elnöke Gallu József volt, tagjai: Scharntner Sándor és Ohrenstein Árpád; ügyész Meszlényi Antal dr., védő Nemess Zsigmond dr. Ítéletet, miután több fontos tanu nem jelent meg, nem hozhattak s a tárgyalást elnapolták.

§ **Az albiró büne.** Ószbe csavarodott, tiszteletet gerjesztő, öreg aljárásbíró állott ma, mint vádlott a királyi kuria fegyelmi tanácsa előtt. Neve Bodó György, Nagy-Károlyról s büne az, hogy rágalmazási ügyben 30 frt pénzbüntetésre ítélte panaszlottát. Panaszos erre megjegyezte, hogy a rágalmazásnál fogházbüntetés is kiszabandó, mire az albiró előbb hozott ítéletét rögtön hatályon kívül helyezte és panaszlottát 8 napi fogházra ítélte. Panaszlott a debreczeni táblához felebbezett, a mely a büntetést 5 napra szállította le; de mivel az aljárásbíró ítékezésénél szabálytalanságot látott fennforogni, fegyelmi eljárást indított ellene és ebből kifolyólag rosszulásra ítélte. A királyi kuria meghallgatva dr. Katona Béla koronaügyész helyettes vád- és az öreg albiró megható védőbeszédét, Czorda Bódog elnöklete mellett, Hüvös Károly bíró előadása alapján, Bodó Györgyöt felmentette a vád és következményei alól.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

= **Felhívás.** Az aradi takaré- és segélyegyesület mint szövetkezet az új év alkalmából figyelemreméltó felhívást tesz közzé, melyet különösen a kisiparosok, kiskereskedők és kisbirtokosok figyelmébe ajánlunk. Szövetkezetünk — szól a felhívás — az állam részéről adómentesség kedvezményében részesül azért, mert az érvényben levő törvények szerint a kisiparosok kiskereskedők és kisbirtokosok hitelgénytk, óhajtja társulás útján kielégíteni. Hetenkint 50 filléres befizetéssel lesz a belépő egy tagré z tu-

lajdonosa és ezáltal a szövetkezet tagja, mely arra jogositja fel, hogy társadalmi állásának és vagyoni viszonyainak megfelelő hitelben részesüljön. A belépők jegyezhetnek több részt is egyszerre és egy könyvre. A szövetkezetbe való belépés még azon előnyt is biztosítja tagjai részére, hogy a megerősítés nélkül hetenkint befizetett összegek a társulatnak hat év után megejtendő felszámolásakor egészben visszafizettetnek és azonkívül az üzlet eredményéből még a megfelelő haszonban részesülnek. Az 1899. év végével ejti meg a szövetkezet a XIII. évi társulatának felszámolását és az 1900. évben alakul meg a XIX. évi társulat. A szövetkezet XIX. évi társulatába való tömeges belépésre hívjuk fel az érdekeltek figyelmét. Ezen hirdetésünket különösen kisiparosaink, kiskereskedőink és a gazdálkodók figyelmébe ajánljuk. Az aradi takaré- és segélyegyesület mint szövetkezet igazgatósa, Petőfi-utca 1. sz.

= **Birtokcsere.** Jäger János és neje eladják az aradi 4929. sz. tjkvben felvett ingatlant 1900 koronáért Molnár György és nejének. — Ursits Vilmos eladja az aradi 6623 sz. tjkvben felvett nagykörúti 7. sz. házat 60000 koronáért özvegy Prág Józsefnének. — Fikler Károly dr. eladja az aradi 4012. sz. tjkvben felvett ingatlanból az öt illettő részt 12000 koronáért az aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság felszámolás alatt álló aradi cégnek.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 24.

Déltőzsde. Buzakinálát győnge, vételkdv korlátolt. Lanyha irányzat mellett 9000 métermázsza került forgalomba, alig meghatározott áron. Egyéb gabonane-műek közül rozs és zab változatlan, tengeri szilárd, a többi forgalom nélkül. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.49—7.50
Buza szeptemberre	7.76—7.77
Rozs áprilisra	6.33—6.34
Zab áprilisra	5.02—5.03
Tengeri májusra	5.11—5.12
Repce szeptemberre	12.25—12.35

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.52—7.53
Buza szeptemberre	7.78—7.79
Rozs áprilisra	6.34—6.35
Zab áprilisra	5.04—5.05
Tengeri májusra	5.12—5.13
Repce szeptemberre	12.20—12.30

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	759.20
Magyar hitelrészvény	752.—
Leszámitóbank részvény	499.—
Rima-Murányi vasmű részvény	639.—
Osztrák-magyar államvasutí részvény	659.—
Közúti vasut	680.—
Városi villamos vasut részvény	341.50

S z e s z ü z l e t

— Február 24. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter 0/0 beleértve 70 korona fogyasztási adót Száritott moslék 11 korona métermázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. február 24.

Magyar aranyáradék 4/0	98.50
Magyar koronááradék 4/0	94.05
Magyar arany 4 1/2 0/0	100.75
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	99.75
Magyar keleti vasut	99.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.—
Magyar italmegváltási kötvény	99.40
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorajegy kölcsön	162.50
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	141.25
Osztrák papíráradék	99.45
Osztrák áradék ezüst	99.40
Osztrák áradék arany	99.—
Koronááradék	99.—
1860-iki államsorajegyek	137.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1765.—
Magyar hitelbank részvény	755.—
Osztrák hitelintézet részvény	759.—
Osztrák-magyar államvasut	659.50
20 frankos arany (Napoleon)	19.29
Német birodalmi márka	118.15
London	242.55
Paris	96.20

30.000 nyeresemény.

Utolsó főhuzás!

Huzás márczius 14-től április 10-ig.

Főnyeresemény: 1.000.000 korona.

Kisorsoltatnak még a következő nagyobb nyeresemények:

1 nyeresemény á	400,000 korona,
1 nyeresemény á	200,000 korona,
1 nyeresemény á	100,000 korona,
1 nyeresemény á	60,000 korona,
1 nyeresemény á	40,000 korona,
2 nyeresemény á	30,000 korona,
3 nyeresemény á	20,000 korona,
20 nyeresemény á	10,000 korona,
50 nyeresemény á	5,000 korona,
400 nyeresemény á	2,000 korona,
720 nyeresemény á	1,000 korona, stb.

A hatodik osztály nyereseményének összege:

9.550,000 korona.**Ajánlok a VI-ik osztályra szóló vétel-sorsjegyeket,**

melyek nálam nagy számválasztékban a következő eredeti áron kaphatók:

Egy $\frac{1}{1}$ 6. osztályu sorsjegy	160 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{2}$ 6. osztályu sorsjegy	80 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{4}$ 6. osztályu sorsjegy	40 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{8}$ 6. osztályu sorsjegy	20 kor. — fil.

A hatodik osztályra való megújítás minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt

1900. évi márczius hó 7-ke előtt

eszközleendő

Megújítási árak a hatodik osztályra:

Egy $\frac{1}{1}$ 6. osztályu sorsjegy	24 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{2}$ 6. osztályu sorsjegy	12 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{4}$ 6. osztályu sorsjegy	6 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{8}$ 6. osztályu sorsjegy	3 kor. — fil.

Főnyeresemény:

1.000.000 KORONA.**WALLFISCH ARMIN**

bank- és váltó-üzlete Aradon.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.

ALAPITTATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

30,000 nyeresemény.

Utolsó főhuzás!

Huzás márczius 14-től április 10-ig.

REGENY-CSARNOK.

A milliomos büntársa.

— Bányai regény. —

Írta: **M. E. Braddon.**

Magyarra átdolgozta: Hevesei Jenő.

(Folytatás.)

XXIV.

Másnap korán reggel Dunbar egy bérkocsiba szállott, melyet Piccadillyben talált. A kocsist egy Holbornban levő utczába igazította.

Az egyszerű ruhába bujt milliomos az utcásarkon elhagyta a kocsist s lassan haladt fölfele, míg egy piszkos ablakhoz ért, ahol egy elmosodott feliratu tábla tudatta Heardgold Izsáknak, a gyémántkereskedőnek a lakását.

Csengetett, mire egy fiu, aki tetőtől-talpig élesen vizsgálta, bevezette a szobába, hol egy mahagoni asztalt, kis sárgaréz-mérleget s lószőrrel bélelt, meglehetősen elnyűtt írószéket s hatalmas, mélyen a falba eresztett vasszekrényeket látott.

Az ablakhoz közel egy másik asztal állt, mely előtt fekete haju és szakállu ur ült, két üzleti könyvben mélyen elmerülve. Mikor Dunbar megjelent, magas ülését elhagyta és a belépőt gyanus szemmel méregette.

— Mi tetszik? — kérdezte bizalmatlanul.

— Több gyémánt követ óhajtok venni egy nyakók számára, — mondá Dunbar oly közönyösen, mintha néhány évőkanálról szólna. — Még pedig igen szép gyémántokat kívánnék s azt akarom, hogy a nyakdisz rendkívüli legyen. Garrardnál vagy Emánuelnél tettem volna megrendeléseket, ha a követeket nem magam akarom kiválasztani és saját rajzom és utasításom szerint foglaltatni. Szolgálhatna ön ilyen kövekkel?

— Amennyivel tetszik. Van ezer fontos nyakék és huszezres is. Mennyit szánt ön gyémántokra.

— Ötvenezertől egész nyolczvanezerig.

A kalmár összevonta ajkait.

— Tudni fogja, hogy ilyen bevásárlásoknál a készpénz mellőzhetlen, — mondá.

— Oh igen, nagyon jól tudom, — mondá Dunbar nyugodtan, mialatt átnyújtotta a gyémántkereskedőnek névjegyét. Minden váltót, amely ezt az aláírást mutatja, Szt. Gundolf-Laneban azonban díjaznak.

A milliók birtokosa előtt Heardgold mély alázattal hajtotta meg fejét. Mint minden londoni kereskedő, ő is jól ismerte a „Dunbar és Balderby” czéget.

— Nem gondolnám, hogy abban a helyzetben legyek, azonnal szolgálhatni ötven ezer font értékű gyémántokkal. De kevés nap mulva megszerezem, ha ön is úgy akarja, uram.

— Tökéletesen beleegyezem. Ma kedd van, csütörtökig időt engedek önnek.

— Csütörtökön a gyémántok készen fogják önt várni, uram.

— Ezt szeretem. A kitűzött napon itt lesznek. S hogy meggyőződjék arról, hogy komoly üzletet akarok önnek eszközölni, foglalóul tízezer fontos váltót hagyok önnek. Szabad tintát és tollat kérem?

Heardgold olyanfélét mormogott, mintna az egész eljárásra szükség sem volna. Azonban a tintatartót még is elhozta s jóízű hunyorgatással nézte, mint tölti ki a bankár az üres helyeket.

— Megjegyzem, hogy én oly gyémántokat akarok, melyeknek igazi értéke nyolczvanezer font legyen. Ne válasszon szerfölött kicsinyeket; legyen egy-egy kő mintegy negyven-ötven fontot érő. Jöhetne egy nap, melyen leányom vagy ennek gyermekei kénytelenítve lesznek az ékszer eladni vagy elzálogosítani.

— Nagyon pontosan kell eljárnom abban, hogy egyforma tűzűek legyenek? — jegyezte meg Heardgold.

A bankár vállat vont.

— Ne aggódjék e miatt, — mondta kissé türelmetlenül — Mint mondám, kalmár vagyok s jó pénzemért jó árut akarok.

— Meg lesz, — felelé nagyélénken az ékszerész.

— Jó; tehát megértettük egymást s most nincs okom tovább időzni. Csütörtökön reggel megkapom a követeket s ön az alatt tudomást szerezhet magának arról, hogy kivel van dolga. Jó napot!

S otthagya az ékszerészt, ki ily nagyuri hidegvérűségen nem kevésbé bámult el, kint álló kocsijába szállt.

XXV.

A mint lábát a kocsi hágcsojára tette, érezte, hogy valaki megérinti vállát. Hátrafordulva, megismerte Vernon órnagyot, aki most a kopott ruha helyett szokatlanul elegáns öltözékben állott előtte.

Szájában éktelen vastagságú szivar füstölgött, keze egy még vastagabb bottal játszadozott s a békés city-lakosok utána néztek, midőn Dunbart megszólította, ezzel beszélgetésbe ereszkedett.

A milliomos a vállérítés alatt össze-rezzent.

— Mit akar tőlem? — kérdezte halk, bosszuszus hangon. — Miért üldözi lépteimet, mint valami kém s miért szólít meg nyilvános utcán? Nem tettem-e eleget önért? Nem éri be azzal, amit már kapott?

— Be öregem, tökéletesen beérem vele — egyelőre. Ami a jövőt illeti, építék jóakarátára. Engedje meg, Dunbar ur, hogy én is kocsijába szálljak. Vissza fogom kísélni s ön egy jó kis ebéddel kínál meg engem; ugye bar?

— Az ég szerelmére, szüntesse meg utálatos fecsegését!

— Untatja ez édesem, untatja ez magát? Igen? No volt idő... de hisz mindegy. Maradjon cserép, ami eltörött... Ön tehát jó öregem, gyémántokat vásárolt? Mi?

— Ki mondja ezt?

— Saját maga mondta, mert véletlenül ama ház mellett mentem el, melybe lépett s véletlenül ismét elhaladtam mellette, midőn ön kijött.

— Tehát csakugyan kémelet?

— Ejh, dehogyan kémeletem, jó öregem. Biztosítom, hogy merő véletlen volt. Végig mentem az Albemarle-utcán s ott bérkocsiba láttam szállni. Én egy másikba léptem, mely szebb és gyorsabb volt az önénél s rögtön ön után értem ehhez az utcasarokhoz.

— Kém; — mondá Dunbar keserűen.

— Édes barátom, ne nevezze ezt kémkedésnek, mert a kémkedés aljas dolog. A véletlen ugyanabban az órában hozott erre a vidékre, mikor önt. Ha veszekedni van kedve, ám veszekedjék a véletlenel, de ne velem.

Dunbar sötét arczkifejezéssel fordult el s nem felelt.

— Ön tehát csakugyan vett gyémántokat? — ismétlé az órnagy hosszas szünet után.

— Vettem; leányomnak nyakéket akarok készíttetni.

— Ön bolondja leányának, — mondá az órnagy kancsal pillantással.

— Szükséges, hogy valami ajándékot adjak neki.

— Helyesen s ön az ügyet nem is akarja ékszerészre bízni. Saját maga intézi el a dolgot.

— Olcsóbb áron állítom ki, mint az ékszerész.

— Nagyon természetes. Szó sincs róla. Ez oly világos, mint a nap.

Néhány pillanatig hallgatott. Aztán kezét otrombán rátette a milliomos vállára, ajkait egészen odaillesztette a bankár füléhez s nagyhangosan mondá, mert a kocsi zöreje elnyelte a halk szót.

— Dunbar Henry, te ügyes ficzko vagy s azt hiszem, magamnál is ravaszabbnak tartod magad. De az égre, ha le találjal főzni, megkeserülnéd. Kell, hogy állampapirokat végy nekem! Erted? Állampapirokat! Sem jobbra, sem balra nem szabad, nem lehet kitérned s előbb nem vallhatod a lelkedet magadéak, míg évi jövedéket nem biztosítottál.

— A milliomos lerázta magáról kísérlője kezét s halványan, szigorúan és kihívóan fordult feléje.

— Vigyázzon magára Vallance István! Vigyázzon, mielőtt fenyeget! Azt hiszem, hogy ismer — korábbi időből s jól tudhatja, hogy bölcsebben cselekszik, ha befogja a száját. Amit kíván, meg lesz — ha magam is úgy akarom. S ha teszem, én választom az időt, nem pedig ön!

— Tehát nem fél tőlem? — kérdi a másik visszarettenve s alázatos hangon.

— Nem.

— Ön vakmerő.

— Talán az vagyok. Jut eszébe az a mese, mely szerint két embernek volt egy ludja, mely arany tojásokat tojt? Ehesek valának s ostoba irigységükben leölték a ludat. Ön sem találta fel a löport, Vallance. Egy csöppet sem félek öntől.

Vallance visszahanyatlott ülésére és dühösen rágta a körmeit. Ugy látszott, hogy felelet után kapkodott — de nem jutott eszébe semmi, mert az ut alatt néma volt s mikor a fogat megállott, modora teljesen megváltozott. Meglehetősen hasonlított a megriasztott ku-

tyára, mely farkát lába közé huzva, elhallgat.
— Isten önnel, Vernon őrnagy, — mondá a bankár könnyedén, mikor egy paszományos inas a kocsiját kinyitotta. Azon kevés idő alatt, melyet a városban töltök, nagyon el szoktam foglalva s nem lehetek szerencsés társaságát élvezhetni.

Az őrnagy csaknem megmeredt e fagyos elbocsátása felett való bámulatában.

— Oh, — dadogta, — így állunk? No persze, ön tudja legjobban, mitevő legyen.

S az ajtó Vernon őrnagy orra előtt becsapódott, ki még mindig megkövülve állt ott s az égre bámult.

— Bátor, — dörmögé fogai közt, — bátor, sőt azt lehet mondani, vakmerő legény. De szemelt tartom. Most felül uszik, de jöhet idő, midőn rámszorul s ha igen — istenemre mondom! — tudom, mit fogok tenni. Drága alku lesz.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Február 25. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Farsang vasárnap. — Protestáns naptár: Farsang vasárnap. — Görög-keleti naptár (február 18.): Húshagyó vasárnap. — A nap kel 6 óra 33 perc, nyugszik 5 óra 22 perc. — A hold kel 3 óra 32 perc, nyugszik délután.

Február 26. Hétfő. Róm. kath. naptár: Sándor püspök. — Protestáns naptár: Sándor püspök. — Görög-keleti naptár (február 14.): Máró. — A nap kel 6 óra 31 perc, nyugszik 5 óra 23 perc. — A hold kel 4 óra 16 perc, nyugszik 1 óra 49 perc.

Időjárás. Legnyomás reggel 7 órakor 7711 milliméter, délután 2 órakor 7706 milliméter. Hőmérséklet reggel 7 órakor 0° — 1 $^{\circ}$ délután 2 órakor 0° + 8 $^{\circ}$ Szél irányja és ereje reggel 7 órakor EN. 1, délután 2 órakor EN. 2. Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor derült. Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült, száraz, enyhe, éjjeli fagy.

Szabadságharozati emléktárgyak országos múzeuma (színházépület 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. — Belepti-díj: Hétköznap 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekllyemúzeum helyisége melletti ülésterem.

Február 25. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi Széchenyi-gözmalmal részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Lindh Marcella hangversenye (Fehér Kereszt.) — A Kölcsey-egyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Városház.) — A szintyei Concordia részvénytársaság közgyűlése délután 2 órakor. — A világosi kaszinó közgyűlése.

Március 1. Muszka hegyközség közgyűlése délután 2 órakor.

Március 3. Az aradi első gyártelep részvénytársaság rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Március 4. Az aradi vonósnégyes kamarazene hangversenye délután 5 órakor (Központi szálló.) — A világosi önszegélyező-egyesület mint szövetséges közgyűlése délután 3 órakor. — Az országos vöröskereszt-egylet a adi választmányának közgyűlése délelőtt 11 órakor (Városház.) — A Viktória takarékpénztár és hitelintézet mint szövetséges közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az egyesült új-arad-szigmondházi öneentes tüzoltó-egylet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi polgári lövész-egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városház.)

Március 5. Kórállatorvos választás Világoson. — Világos hegyközség közgyűlése délután 2 órakor.

Március 15. A sajtószabadság emléknapja.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsfnról reggel 6.58
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsfnig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 7.15	Személyvonat reggel 8.46
Vegyesvonat délután 4.16	Vegyesvonat este 7.49
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv reg 8.08
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Városi színház.

Vasárnap, 1900. évi február hó 25-én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árkakkal:

A dolovai nábob leánya.

Színmű 5 felvonásban. Irta: Herczeg Ferencz.

SZEMÉLYEK:

Jób Sándor . . . Mezei Péter.	Tarján . . . . . Pethes Imre.
Vilma, leánya Vizvári M.	Loránt . . . . . Halmay L.
Domaházyne . . . Kalocsa R.	Bilitzky . . . . . Gáthi K.
Szentirmay . . . . . Pintér Imre.	Merlin báró . . . . . Bács Károly.
Szentirmayné Szép Olga.	Szklabonyai . . . . . Hajnal D.

Közdete 3 és fél órakor.

Bérletszűnet.

Páratlan.

Este 7 órakor, rendes árkakkal:

Napoleon öcsém.

Bredeti bohózat 3 felvonásban. Írták: Guthi Soma és Rákosi Viktor.

S Z E M É L Y E K:

Tallyay . . . . . P.thes Imre.	Flóra, neje . . . . . Szép Olga.
Lili, neje . . . . . Harmath J.	Maszák . . . . . Mezei Péter.
Baráth Odön . . . . . Gáthi K.	Bisotka . . . . . Bács Károly.
Napoleon . . . . . Pintér Imre.	Zsuzsi . . . . . Tolnainé.
Pülöp, sűgő . . . . . Andorffy P.	Narcisz . . . . . Tájkertí B.

Közdete 7 órakor.

Kleinoscheg-Elysée
a Szajbó Szajgó

NYILTTER.*

— Fizesésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Lázár Jónás és társa, bór- és borkereskedő cég Eger. — Weisz Manó, Fűzes-Abony. — Grosz Mór. Sárospatak. — Brückner Alajos, Klostergrab. — Freyer Ferencz, Niemes.

KERPEL IZSÓ

könyv- papír- és zenemű kereskedése

Aradon, Andrassy-tér 20. sz.

(Arena-épület.)

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy üzletem zenemű részét bővítvén, — nálam minden zenemű újdonság megjelenés után azonnal, melyen leszállított áron, — átjászott hangjegyek pedig feláron kaphatók.

Bármily nyelvű használt könyveket, egész könyvtárakat, átjászott zongora-, hegedű-, vagy czimbalom kottákat legmértányosabb áron vásárlók.

Művirág kellékek legdusabb és legelőnyösebb beszerzési forrása. Képes levelező lapok nagyba és kicsinyben való árusítása.

Naponta újdonságok. Az összes kedveltebb szivarkahüvelyek dus raktára. Igen jutányos áruk.

Nyomatványok, valamint könyvkötői munkák gyors és olcsó készítése.

Ugyan-e cég ajánlja

26.000 kötetes

Kölcsonkönyvtárát

(Atzél Péter-utca 1. sz. alatt az udvarban),

hol minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható, számos kiváló új művel szaporította.

Kölcsondíj havi 60 kr., vagy kötetenkint 4 kr. — A könyvek újak és tiszták. — Jegyzék ingyen.

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Tisztelettel

Kerpel Izsó.

Megérkezett!

Megerkezett!

Megerkezett!

A legjobb minőségű

OROSZ ES CHINAI TEA

eredeti csomagolásban és kimérve

kilója 10 koronától 38 koronáig.

TÖREDÉK TEA

kilója 8 korona.

Valódi jamaikai és belföldi rumok

literje 2 koronától 7 korona 40 fillérig üveggel együtt, üres üvegek a beszámított árban visszafogadtnak.

VOJTEK és WEISZ

tea és rum nagykereskedése

ARADON.

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gondal és izléssel készülő

különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes celloidin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított áruk:

1 életnagyságú nagyított mellkép 30 korona,
6 darab mignon-fénykép . . . . . 4 korona,
6 darab vizit-fénykép . . . . . 6 korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb áruk.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minorita-palota. Bejárat a m. kir. posta mellett.

904. sz.

Hirdetmény.

A csálai m. kir. erdőgondnokság kerületében kiírtandó fiatalok 1—24. sz. részleteiben (A. ü. o. 1.9.5. tag, 1. 2. 23. 26. 57. osztagok) levő fatömegeknek tövön való eladása tárgyában a nevezett m. k. erdőgondnokság irodahelyiségében **f. év márczius hó 9-én délelőtt 9 órakor** zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. És pedig:

az	1-ső számú parcella kiterjedése	13 ¹⁵²⁰ kh.	kikiáltási ára	222 k. 64 f.
a	2-ik	"	12 ³⁶⁸	197 " 08 "
"	3-ik	"	9 ¹²⁷⁸	158 " 72 "
"	4-ik	"	9 ¹⁸⁸⁰	397 " 16 "
"	5-ik	"	9 ¹⁴³⁰	882 " 16 "
"	6-ik	"	13 ⁷²⁰	1200 " 72 "
"	7-ik	"	9 ¹⁸⁸⁰	1520 " 88 "
"	8-ik	"	9 ¹⁵⁶⁰	1510 " 24 "
"	9-ik	"	9 ¹⁵⁶⁰	399 " 36 "
"	10-ik	"	9 ¹⁵⁶⁰	890 " 68 "
"	11-ik	"	9 ¹⁸¹²	158 " 72 "
"	12-ik	"	13 ¹⁴⁰⁸	1239 " 08 "
"	13-ik	"	10 ¹³⁷⁸	433 " 44 "
"	14-ik	"	9 ¹⁵⁶⁰	1510 " 24 "
"	15-ik	"	9 ¹⁵⁸⁰	1520 " 88 "
"	16-ik	"	11 ¹²⁵²	1786 " 96 "
"	17-ik	"	12 ⁵²⁰	32 " 00 "
"	18-ik	"	12 ¹³⁷⁸	34 " 00 "
"	19-ik	"	10 ²⁷²	86 " 40 "
"	20-ik	"	10 ⁴⁸⁰	89 " 60 "
"	21-ik	"	8 ¹⁵²⁰	78 " 80 "
"	22-ik	"	11 ²⁴⁰	92 " 80 "
"	23-ik	"	9 ⁹⁹²	80 " 00 "
"	24-ik	"	8 ¹⁶	102 " 40 "

Bánatpénz a kikiáltási árak 10 (tíz) százaléka. Ajánlatok úgy az egyes részletekre külön-külön, mint több részletekből álló csoportokra is elfogadhatók. Írásbeli ajánlatok, melyek a fent írt napnak délelőtti 9 órájáig a csálai m. kir. erdőgondnokságnál benyújtottak s a megajánlott összegnek 10%-át tevő bánatpénzzel felszereltettek, szintén tárgyalás alá fognak vétetni. Elkésve és távirati uton beadott ajánlatok valamint utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bővebb felvilágosítással az alulírott m. kir. főerdőhivatal s a csálai erdőgondnokság szolgál.

Lippa, 1900. évi február hóban.

285

M. kir. főerdőhivatal.

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva **fiatal emberek** részére csőbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a legcélszerűbb és legjobb a

SANTAL- EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr. postán bérmentve, a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr. 208

Gyógyszertár a Nádorhoz,

Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

A női szépség emelésére, főköltesítésére s fenn-tartására a legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírmentes készítmény a . . . . .

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket. Még koros egyéneknek is üdöbajos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyemnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyították, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajzár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerkereskedésben.

87—1900. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a temesvári kir. járásbíróóság 1899. évi Sp. IV. 593/3. számú végzése következtében dr. Frecott Menyhért által képviselt Petrovits Péter javára, Kratochvill Gottlieb ellen 380 kor. s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 882 koronára becsült 2 ló, kocsi, tehének, butorok és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. járásbíróóság V. 15/1. 1900. számú végzése folytán 380 korona tökékövetelés és járulékal erejéig a helyszínén, v. i. Német-Peregen, alperes lakásán leendő eszközlésére 1900. évi márczius hó 9-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Pécskán, 1900. évi február hó 20-ik napján.

Klein Henrik,
kir. bir. végrehajtó.

848

6844—1899. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A borosjenői kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Viktória takarékos és hitelintézet, aradi czég végrehajtónak, Sztán Juon kisindiai lakos végrehajtást szenvedő elleni 103 frt tőke követelés és járul. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék a borosjenői kir.

járásbíróóság területén fekvő és a kisindiai községi 102. sz. tkvben A. I. 1171, 1907, 2016/2114. 2215/1206—207. hrsz. ingatlan 414 frt-ban megállapított kikiáltási árban az 1900. évi márczius hó 16 napján délelőtt 10 órakor kisindia községi házában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígért nem tétetik az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánok tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 41 frt 40 kr., készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt át-szolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6%-os kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsán az 1881. december 6-ikán 39425. igazságügyminiszteri sz. alatt kelt rendeletében előírt módon a buttyini m. kir. adóhivatalnál, mint birói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróóság telekkönyvi hatóságánál és Kisindia, Buttyin, Pajsán községek előljárásságainál megtekinthetők.

Borosjenőn, a kir. járásbíróóság tkvi hatósága 1899. évi november hó 15-én.

843

Bitto, kir. járásbíró.

Olcsó amortisationalis pénzkölcsönök.

A n. t. földbirtokosok és aradbelvárosi háztulajdonosok figyelmébe ajánlom, miszerint általam a legmagasabb értékarányig nagyon előnyös feltételek mellett juthatnak

olcsó törlesztéses kölcsönhöz 15-50 évi amortisatióra.

Előre semmi díjat nem számítok, régebbi tartozásokat convertálok, u. sz. kívánatra a bekebelezés költségeit is előlegezem.

Midőn hivatkozom arra, hogy több év óta nagyon számos kölcsönvevőnek igényeit azoknak legnagyobb megelégedésére elégítettem ki, kérem tisztelttel a n. é. földbirtokos és háztulajdonosokat, miszerint Önön maguk érdekében ügyeikkel teljes bizalommal forduljanak hozzám.

A kölcsönök 4%, 4½ és 5%-os kamatozásúak.

Daczára a jelenlegi rossz pénzügyi viszonyoknak, az általam eszközölt kölcsönök igen előnyösek.

SZÜCS F. VILMOS

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL KÖLCSON INTÉZETE
ARADON, Fő-ut 5. szám, a Széchenyi malom áttellenében.

20% engedményt kap mindenki,

GUMMI

és halhólyag, az egyedül legbiztosabb legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **ÓVZER** férfiak és nők részére. Ára tucatonként eredeti párisi minőségben frt 1.-, 2.-, 3.-, 4.-, 5.-, 6.-, 7.- és frt 8.-. Bouts amerio. tucztja frt 3.- 4.- és frt 5.-
Női óvzerek: Hasse tanár-féle frt 2.-, Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.- darabonként. Ezen női óvzerek százaszor is használhatók.

20% engedmény!

20% engedmény!

Hölgy szivacsok, valódí párisi, tucatonként frt 2.-, 3.-, 4.- és frt 6.-
Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, árja frt 2.50
Kimerítő árjegyzék zárt borítékban, ingyen és bérmentve.
Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF,
Bécs, Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves higiénia specialista cég. 1860

ki e hirdetésre hivatkozik!

7070/899. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény
kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Victoria takarékpénztár és hitelintézet, aradi cég végrehajtónak, Tudor Petru ternovai lakos, végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék, a borosjenői kir. járásbíróóság területén fekvő és ternova községi 614. sz. tkvben A. I. (372-374.) hr. számú beltelkes ház a végrehajtási törvény 156. §. értelmében Tudor Stéfán háztulajdonos hányada 468 frt megállapított kikiáltási árban az 1900. évi márczius hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor Ternova község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni u. m.:

Küfeke gyermeklisztjét

MAGYARORSZÁG, AUSZTRIA, NEMETORSZÁG stb. LEGELSŐ HOZZÁERTŐI AJÁLJAK
LEJÓBBAN TÁPLÁLJA A GYERMEKET
TEJHEZ VALÓ LEJÓBB POTLÉK
Küfeke R. WIEN VI/2
GYOMORÉSBETEG GYERMEKEK ÉTEL-RENDELÉSÉN LEJÓBBAN BEVÁLIK

1. Ha a kikiáltási áron felülígéret nem tétetik, az elárverendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 46 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszt. rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételárt há-

rom egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. évi december 6-án 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletében előirt módon a buttyini m. kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóságnál és Ternova, Kurtakér és Ágris község előljáráóságánál megtekinthetők.

Borosjenői kir. jbiróság tkvi hatósága 1899. évi nov. hó 26-án.

Bittó,

844 kir. járásbíró.

6372-1899. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy Arnold Róza végrehajtónak Muntyán György és neje végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében 20 frt maradék tőke és 5 frt jelenleg megállapított költségek kielégítése végett 2555/899. sz. végzéssel az aradi 1621. tjkvben A. + 1. sor 2085. hrsz. alatt felvett demeter-utca 121. sz. a. beltelkes ház 957 frt kikiáltási ár és feltételek mellett elrendelt árverés megtartására újabb határnapul 1900. évi márczius hó 13-ik napjának d. u. 3 órája az aradi kir. törvényszék 48. sz. árverelési szobájába kitűzetik s annak foganatosításával Ortutay Antal bírósági végrehajtó bizatik meg.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1900. évi január hó 5-én, az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Bilkey,
kir. t.-széki bíró.

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE

D. WÄGNER ÉS TÁRSAI

Egyesült gyárak

Mint Beteti Társaság

BUDAPEST.

GYÁR ÉS IRODA: IX., TINÓDY-UTCA 3., a Gizella-malom mögött.

Fiók: BÉCS.
XVIII., Schopenhauerstrasse 45

ARJEGYZEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

SY-PHONON

SZÁMOS KÜNTETÉS

TELEFON

FOLYÉKONY SZÉNSAV

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLEK ÉS PINCFELSZERELÉSI CZIKKEK

4235/1899. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy „Victoria” takaré- és hitelintézet részvénytársaság végrehajtónak Luka Juon kovaszinczi lakos végrehajtást szenvedő elleni 210 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a világi kir. járásbíró területén levő, Arad megyében fekvő, a kovaszinczi 162. számú tjkvben az A I. 1-7. sorsz. a. felvett 159. összoírású beltelkes ház és egy negyed külalómányu földre 815 frtban, ugyanezen számú tjkvben A + 1. sor (6017-6018.) hr. sz. alatt felvett szőlőre 34 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi márczius hó 28-ik napján d. e. 10 órakor, Kovaszincz község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 81 frt 50 krt és 3 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. évi törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1899. évi november hó 23-ik napján.
A világi kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Aknay Andor,
kir. jbiró.

846

Lakhely változás miatt
10 hordó
hamisítatlan ó-bor
igen jutányosan

eladó,

17-18 frt.

Bővebbet Deutsch A.-nál, Eöt-
vös-utca 17. szám. 819

Olcsó kerítések!

311

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítés gyára

Budapest, VIII. kerület, Üllői-ut 48. sz.

Gyárt és szállít: gép- és kézi sodronyfonalakat, tüskés sodronyt, pánthuzalt, erdők, vadaskertet, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrásokokat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonalat és kovacsolt vasból: ugyiszintén díszes virágágy- és gyeperítéseket és favédő-kosarakat. Továbbá föld- és kavicsrostákat; szőlőbogyó-rostákat, magtárák-rostályokat; ökörszárkosarakat; szikrafogókat; gabonaválasztó-hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpenyvel való ellátását. Rostaszöveteket és fonatokat szelelőrostákba.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen. • Jutányos és pontos kiszolgálás.

Fontos a községeknek!

A pankotai szőlőhegyen, a község közvetlen közelében, kocsival is könnyen megközelíthető helyen fekvő kőbányában

út- és határjelző kövek

szabályszerű nagyságban és kivitelben, faragva, betűkkel ellátva, ugy a helyszínen, mint Pankota vasutállomásra szállítva, bármily mennyiségben, megszabott határidőn belül pontosan készíttetnek s a legjutányosabb áron

kaphatók.

Ugyanott legjobb minőségű

kút- és épület-kövek, törmelékek

jutányos áron kaphatók.

Megkeresések egyenesen hozzám intézendők.

Nagy József,
r. k. plébános.

842

Fontos a községeknek!

86-1900. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék 1900. évi 1278. számú végzése következtében dr. Fehér Manó ügyvéd által képviselt Spitzer Mór javára, Brecska Károly ellen 600 kor. s járuléki erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefogalt és 1010 kor. 43 fillre becsült férfi szabó árúk, butorok és egyéb ingók nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. jbiróság V. 30/2. 1900. sz. végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig a helyszínen vagyis Szemlakon, alperes lakásán leendő eszközésére 1900. évi márczius hó 5. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében a készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Pécskán, 1900. évi február hó 17. napján.

Klein Henrik,

847

kir. jbirósági végrehajtó.

AZ ORSZÁGOS

szőlőoltványtelep részvénytársaság

ez évi terméséből

eladó

nagymennyiségű különböző faju I. oszt. gyökeres fás

szőlőoltvány

továbbá sima és gyökeres

amerikai vessző.

Az árakra és szállítási feltételekre nézve bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

az igazgatóság.

Arad (Csanádi palota II. em.)

2975

Dr. Singer János orvos és Rozvány György gyógyszerész

Sterilizált gyermektej

gyógy- és pasteurizált tej termelése

ARADON,

Bathyányi és Kossuth-u. sarkán.

Telefon szám 286.

Sterilizált gyermektej. A legjobb gyermektápszer, nélkülözhetetlen oly anyáknak, a kik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálhatják. A csecsemő korának megfelelően higitva. Teljesen bakterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkotórészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag, légmentesen lezárt külön palackban, sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál.

1. számú	1-8	napos gyermeknek	1 napi adag	8 palack	48 fill.	1 palack	7 fill.
2. "	8-30	"	"	1 "	8 "	80 "	1 "
3. "	30-90	"	"	1 "	7 "	60 "	1 "
4. "	90-180	"	"	1 "	6 "	64 "	1 "
5. "	180-több	"	"	1 "	6 "	70 "	1 "

Pasteurizált tej. Minden kórokozó csiráktól mentes, kitűnő minőségű tiszta tej, közönséges használatra. 1 liter 28., 1/2 liter 16., fillér.

Gyomorbeteg részére könnyen emészthető tej. Pasteurizálva felforralás nélkül is élvezhető. 1 liter 60 fill., 1/2 liter 34 fill.

Tüdőbajosok részére való tej. A betegek zsirvesztéséget pótló rendkívül tápláló erejű tej pasteurizálva, felforralás nélkül is élvezhető. 1 liter 60 fill. 1/2 liter 34 fill.

Édes savó. Gyomor és tüdőbetegek részére sterilizálva. 1 liter 24 fill., 1/2 liter 16 fill.

Diabetikus betegek részére való tej. Cukor nélküli tej sterilizálva. 1 liter 1 korona., 1/2 liter 1/2 korona.

Azonfelül megrendelésre készíttetik minden a gyógyászatban előforduló Ggyógytej mint Kephir, Tropon, Somatose stb. tej mérsékelt áron és pontosan készítve.

Jzzó harisnyák

(Auer-hálók)

azonnal használhatók, minden égőre alkalmaszhatók, 10 darab 3 frt, 100 darab 22 frt. Bérmentve házhoz szállítva, jótállás mellett, utánvétellel.

Teljes készülékeket (égő, harisnya, cylinder), 10 darabonként 7 frt 20 krért szállít a

Glühstrumpf-Fabrik

„Brillant“ 91

Berlin, W. 9. Linkstrasse.

Zálogtárgyak

elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

ékszer-tárgyak

1900. évi márczius 7-én,

ingóságok

1900. évi márczius 8-án,

délelőtt 8 órakor a tekintetes város kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében fizethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1899. decz. hóban esedékes

zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbítottak, legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Weisz Dávid.

7108—1899. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint tükvi hatóság közhírré teszi, hogy a Victoria takaré- és hitelintézet végrehajtatónak, Kimpán Mikulaj és társai kurticsi lakos végrehajtást szenvedett elleni 105 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Kurtics községében fekvő, a kurticsi 118. sz. tükvben A + 2. sor. sz. a. foglalt ingatlanra 400 frt, a kurticsi 1106. sz. tükvben A. I. 1—5. sor sz. alatt felvett ingatlanra 1337 frtban ezennel megállapított kiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi márczius 19-ik napján délelőtt 10 órakor Kurtics község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 133 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiadott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1899. évi november hó 30. napján.

Bilkey,
kir. tszéki bíró.

Patkányirtó

A legjobb szer patkányok és egerek kipusztítására. Emberekre és háziállatokra teljesen kártékony.

(Immisch Felix Delitzsch.)

818

Kapható 1 kor. 20 filléres és 60 filléres csomagokban

TÁBOR GYULA gyógyszer-tárában,

Pécskai-ut 17. szám alatt.

M e g h i v á s.

„A román-pécskai takaré- és segélyszövetkezet“

III. rendes közgyűlését

1900. márczius hó 8-án d. e. 9 órakor tartja meg, melyre a tagok ezennel meghivatnak.

Közzététetik: 1. 1899. üzletév folyamán új tag új üzletrészszel nem lépett be a szövetkezetbe. 2. Felmondás után kilépett 14 tag 65 üzletrészszel, kiknek 1543 kor. 80 fil. betétjük kifizettetett. 3. Átirás folytán 9 üzletrész ment át 3 régi tagra, 34 drb. üzletrész pedig 6 új tagra. 4. Van jelenleg a szövetkezetnek 394 tagja 2069 drb. üzletrészszel.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. A közgyűlés megnyitása, a közgyűlési jegyző és a két jegyzőkönyv hitelesítő kijelölése.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság 1899. évről jelentései, az 1899. évről zármérleg-számla és a nyereség- és veszteség-számla felolvasása.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. A nyereség és osztalék megállapítása.
5. Az igazgatóság és pénztárnok megválasztása. 855
6. A felügyelő-bizottság megválasztása.
7. Az alapszabályok esetleges módosítása.
8. Az alapszabályszerűleg bejelentett indítványok tárgyalása.

Activa. 1899. évbéli Zármérleg-számla. Passiva.

	kor.	fil.		kor.	fil.
Pénztárkészlet	626	82	Befizetett heti üzletrész tőke (2069 üz. r. á 31 kor.)	64139	—
Irodai butorok 173.80	156	40	1900-ra befizetett üzletrésztőke	22	80
10% levonással 17.40			1900-ra átm. kamatok	816	80
A tagoknak kiadott kölcsönök	69867	—	1897. évbéli nyerem.	1201	72
Takarékpénztári betét	2000	—	1898. évbéli nyerem.	2055	24
			1899. évbéli nyerem.	4414	66
	72650	22		72650	22

Tartozik. Nyereség- és veszteség-számla. Követel.

	kor.	fil.		kor.	fil.
Költségek	1144	—	Különbéle bevételek (késedelmi díjak) ...	798	98
10% butor amortisatio	17	40	Kölcsönök utáni kamatok	4777	08
1899. évi nyeremény	4414	66			
	5576	06		5576	06

Rom.-Pécska, 1899. december hó 31-én,

Dr. Barbu s. k.
igazgató.

Teretean s. k.
pénztárnok.

Ardelean János s. k.
igazg. elnök.

Tamasdan István s. k.
igazg. tag.

Csorogár Vazul s. k.
igazg. tag.

Tamasdan Mita s. k.
igazg. tag.

Schiop Pavel s. k.
igazg. tag.

Novac Joan s. k.
igazg. tag.

Dragos Petru s. k.
igazg. tag.

Ponta G. ghiczu s. k.
igazg. tag.

Jelen zárszámadások, valamint az üzletkönyvek és értékek általunk megvizsgáltattak, helyeseknek és rendben levőknek találtattak.

Barbura Miklós s. k.
f. biz. tag.

Roxin János s. k.
f. biz. elnök.

Matheas Tódor s. k.
f. biz. tag.

Tyukszem,

szemölcs, bütyök és mindenféle bőrkeményedést bámulatos rövid idő alatt elmulasztja a

Hajós-féle

ANAGALLIN

Ára 35 kr.

Nyilatkozat. Tekintetes Hajós Árpád gyógyszerész urnak Arad. Fogadja legmélyebb köszönetemet az Ön által feltalált csodás hatású Anagallin-ért, mely a régi kinzó bőrkeményedéstől rövid idő alatt és igen sikeresen megszabadított. El nem mulasztatom az Ön igazán kitűnő szerét a szenvedő emberiség figyelmébe ajánlani. Arad, jul. 24. Tisztelettel Szelle Józsefné.

A párisi és londoni hygienikus kiállításon kitűnő készítményeiért, nagy aranyéremmel, díszeklevéllel és érdemkereszttel kitüntetve. Kapható egyedül a készítőnél:

H AJ Ó S Á R P Á D

gyógyszertára

Aradon, Andrásy-tér 22.

A megyeházzal szemben.

Mária-Czelli gyomorcsépek

KITÜNŐ HATÁSSAL BIR GYOMORBETEGSÉGEKNÉL.

Nélkülözhetlen, régóta hírneves házi- és étvágytalanságnál, gyomorgyöngyöknél, kellemetlen szaga lélekvételénél, vérszegénységénél, izony és bányingereknél, gyomorgörsükénél, székkeményedések és szorulásoknál.

Ugyszint főfájásoknál, a gyomor túlterhelésénél. Kipróbált gyógyszer giliszták és májbetegségek ellen. Mindezen betegségeknek a Mária-Czelli gyomorcsépek sok éven át a legjobb gyógyszereknek bizonyultak, miről száz és száz elismert bizonyítvány tanuskodik. Egy közönséges palack ára használati utasítással 40 kr., kétszeres palack ára 70 kr.

Brády Károly Gyógyszertára a „Magyar Királyhoz” Bécs, I. Fleischmarkt 1.
Főraktár: Török József Gyógyszertára Budapest, VI., Király-utca 122.
Továbbá az összes gyógyszertárakban. 2421

Használt és új ajtók, ablakok,

méret után, teljesen felvasalva, befalazáshoz készen, olcsón kaphatók

EISLER ARMIN építőasztalosnál

Budapest, V., Lipót-körút 3.

31

Utolsó előtti hét.

MARCIUS 6-ÁN
VISSZAVONHATATLAN
UTOLSÓ HUZÁSA
A BUDAPESTI POLIKLINIKAI EGYESÜLET KÖRHÁZA
JAVARA RENDEZETT

NAGY JÖTEKONYSÁGI SORSJÁTEKANAK

NYEREMÉNY: 100,000 KORONA.

EZENKIVÜL 5000, 1000 stb. KORONA
ÉRTEKŰ NYEREMÉNYEK, MELYEK
20% LEVONÁSÁVAL KÉSZPÉNZBEN KIFIZETETNEK.

Egy sorsjegy ára csak 1 KORONA.

927. szám.

284

Hirdetmény.

A pécskai m. kir. erdőgondnokság irodájában 1900. évi márczius hó 10-én d. e. 10 órakor a „Gedecs” nevű erdő-részben, az 1900—1904. évekre kitűzött vágásterületek $\frac{2}{3}$ -ad részén, azaz 96.69 k. holdon mintegy 148.80 m³ épületfa és 14032.94 m³ tűzifát tevő fakészleteknek tövön való eladása érdekében, zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 50.632 kor. 18 fillér. Írásbeli 10%-os bánatpénzzel ellátott ajánlatok az árverés napjának d. e. 10 óráig a pécskai m. kir. erdőgondnokságnál (Arad-megye) adandók be. Távirati és utóajánlatok nem tárgyalhatók.

Bővebb felvilágosítással a pécskai m. kir. erdőgondnokság és a lippai m. kir. főerdőhivatal szolgál.

Lippa, 1900. február hóban.
M. kir. főerdőhivatal.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőlgypor** egy doboz 70 kr. Kitűnő és valódi **Egészszappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengesség gyógyítására azok mennek **Karlsbadba** holott azt a czelt itthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA használata által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapestben: Török József és dr. Egger Leo „Nádor” gyógyszer-táraiban, valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pályával díjjal koszoruzott. Értékellen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján Rozsnyay Mátyás névvalórája olvasható.

Idegesség,

vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját természetesen édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1900. évi márczius hó 6-án d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1899. évi december hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni u. m.:

15473 16101 16724 17045 17192 17252 17334 17385 17555
17617 17654 17741 18090 18091 18272 18398 18620 18774
18873 18916 18925 19120 19632 19926 19958 19976 162
369 696 814 898 977 1047 1120 1253 1305 1459 1680 1681
1687 1864 1978 1998 2018 2100 2428 2440 2762 2896
3156 3327 3338 3561 3653 3668 3706 3760 3778 3816 3887
3989 3991 4092 4117 4128 4146 4156 4165 4452 4483 4555
4589 4595 4692 4722 4932 4937 4961 4969 4988 5109 5145
5152 5182 5284 5360 5375 5383 5438 5439 5448 5458 5462
5489 5505 5528 5535 5598 5630 5639 5646 5647 5648 5649
5669 5692 5720 5729 5759 5801 5810 5813 5818 5828 6407
6408 6415 6424 és 6458, mely árveréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghívhatók.

Arad, 1900. évi február hó 17-én.

Az igazgatóság.

Gyümölcsfa.

A Herczeg Sulkowsky J. M. főméltósága pankotai uradalmánál különféle nemes fajú

gyümölcsfák és diszbokrok

a legjutányosabb áron kaphatók.

Megkeresésre árjegyzékkel szolgál a Herczeg Sulkowski J. M. urad. felügyelősége Pankotán.

Házeladás.

Medgyes-Egyházán, egy jókarban levő

sarokház,

melyben jelenleg a csendőrség lakik, a piacz mellett,

üzlethelyiségnek alkalmas, **eladó.**

A szilárd épületben van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra és 2 pincze, az udvarban melléképület és kert.

Bővebb felvilágosítással szolgál Rosetár András, Medgyes-Egyházán. 853

Rozs

szalma

hosszu szálu, igen szép,

több ezer kéve

kapható 851

Kaufmann Ignátznál, Pankotán.

A híres

Haldek-féle

Elit-magvak

u. m. 95% csiraképeségű

Oberndorfi répamag

99 1/2% tisztaságú

Luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében József Ó cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál Budapesten, Károly-körút 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart.

A czég aradi képviselője:

Schenk Soma ur

51 Arad, Forray-utca.

A fogak legkitünőbb óvszere:

a régóta fényes sikerrel használt

D. Rob. Greensill-féle szájviz!

Eredetisége ezen védjegyről megismerhető.

Egy üveg ára 80 fillér.

Kapható minden gyógyszerár, drogueria és illatszer-kereskedésben. 54

Főraktár: Dankovszky Istvánnál Budapest, V., Wurm-utca 3.

A kisjenői főhg. uradalomban a tavaszi idényben nagymennyiségű

gyümölcs-

(különösen alma) és diszfa tetemesen mérsékelt áron eladásra bocsáttatik.

Árjegyzékkel szívesen szolgál az urad. kertészeti **Kisjenőn.** (Aradmegye. Vasúti állomás.)

8135—1899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világosi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy kiskoru Oszter Ferencz és Oszter Ferdinánd ujszentannai végrehajthatónak, Oszter Antal ujszentannai végrehajtást szenvedő elleni 294 frt tőkekövetelés és annak 1896. évi augusztus 20 napjától járó 5% iránti végrehajtási ügyében a világosi kir. járásbírószág területén lévő Aradmegyében fekvő, az ujszentannai 1999 sz. tjkvben A I. 1—6. sorsz. alatt felvett 1/8-ad külállományú föld, mint ingatlanságra az árverést 753 forintban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi márczius hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Ujszentanna községhezához tüzetik ki, megtartandó nyilvános

árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 1/10-át, vagyis 75 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a szolgáltnak.

Kelt Világoson, 1899. évi szept. hó 8. napján.

A világosi kir. járásbírószág mint tklvi hatóság.

Aknay Andor, kir. jbiró

656—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy kérődöknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényes intézkedéseket tartalmazó 393. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek ált. megtekinthető.

Aradon, 1900. évi február hó 13.

Salacz, kir. tan. polgármester.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD, Szabadság-tér 19.

Ujdonságaink

tavaszi kelmékben

dus választékban megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk.

Szőnyeg, függöny, paplan, matracok a legjobb minőségben és nagy választékban kaphatók

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.

Prágai glace női kesztyűk három gombbal, párja ... .. 85 kr.

Valódi Carlsbadli női glace kesztyűk 4 gombbal, párja ... .. 95 kr.

Rosenblüh H. és Társa ARAD.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.
Vászon és asztalneműk, kőrülkötők, damasztok, menyasszonyi kelengyék szolid kivitelben és dús választékban állandóan raktáron vannak ... ..

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.
Fegyházban kötött gyermeknői és férfi harisnyáinkat daczára a folytonos áremelkedéseknek előnyös vételel folytan továbbra is régi árjegyzékünk szerint árusítjuk ... ..